

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. —
Vsprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več kot trikrat . . . 8 „
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
à 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

SLOVENEČ

Volilna reforma in volilni sistemi.

Misel o splošni volilni pravici je tako močno prevzela vse sloje, da se ne bo nobenemu državniku posrečilo ustaviti tega toka. Vprašanje je le še glede enake volilne pravice in če bo enaka, kakaj naj se izvede.

Zares enaka volilna pravica bi kerentito izpremenila politični položaj v Avstriji. Lahko rečemo, da bi ubila premoč nemštva.

Praška „Politik“ je izračunila, da bi dobili (če prisodimo novemu parlamentu 502 mandata) Nemci namesto dosedanjih 207 mandatev le 168, a Čehi namesto dosedanjih 81 mandatov 121, Poljaki 88 (zdaj 71), Slovenci 23 (zdaj 15), Hrvatje 15 (zdaj 12), Rusini 68 (zdaj 11), a Italijani 13 (zdaj 18). Treba bi bilo le majhne slovanske koalicije in Nemcem bi bila strta premoč. Slovanska zveza bi pa stala v premoči 315 mandatov nasproti 168 nemškim.

Kajpada to nemški nacionalci sami dobro vedo, zato se bodo z vso silo upirali resnično enaki volilni pravici. Z računajo in štejejo, kako bi rešili nemško nadvlado in pritisnili Slovane ob steno. Upajo, da bi se jim to posrečilo s tako imenovanim pluralnim sistemom. To je: vsak polnoleten državljani naj bi sicer imel volilno pravico (volilna pravica naj bo splošna), a nekateri naj bi imeli po več glasov (volilna pravica naj bi bila neenaka). N. pr. kdor je oženjen, kdor je vojak, kdor je akademsko izobražen, kdor plačuje gotovo vsoto davka, tak naj bi imel po več glasov, en glas kot vsak državljani, drugi glas kot izobraženec, tretjega kot davkoplačevalec i. t. d. Poslanec dr. Prade predlaga, naj bi bili trije glasovi, en splošni glas, en glas za izobrazbo, en glas pa za davek in sicer samo za osebnodohodninski davek. Tako bi dobile ljudstvo volilno pravico, a ljudske glasove, glasove kmetov in malih obrtnikov bi zadušili trikrat pomnoženi glasovi tako imenovane inteligence. Ljudstvo bi bilo osle-

parjeno, gospodstvo bi pa ostalo nemštvo in liberalizmu!

Nekateri so pa tako drzni, da zahtevajo, naj ima vsak Nemec že zato, ker je Nemec, po dva glasova, da se tako ohrani „nemška posest“. To je seveda preneumno; tak pozizkus bi siloma izval združeno slovansko obstrukcijo. Če se Slovani redkokrat najdejo, tako nasilje bi jih moralo z elementarno močjo združiti v skrajni odpor!

Avstriji ni rešitve iz sedanje usodne krize, kakor le po slošni in enaki volilni pravici. Če nemštvo izgubi kaj moči, je to le dokaz, da je ima sedaj preveč! Izšlo pa bi iz takih volitev zmagalno ljudstvo, ki ima zmisel za zdravo socialno reformo, a obenem tudi največ resnične ljubezni do domovine in dinastije! Moale pa se bodo vršiti volitve kajpada tajno, da bo tako zajamčena svoboda. In pa po našem mnenju bode morala biti volitev obvezna (obligatorična). Vsak mora na volišče, vsak mora oddati glasovnico, naj potem voli kakor mu drago, naj, če hoče, odda tudi prazno glasovnico. Le take bo mogoče preprečiti tisto komoditeto, tisto malomarnost in lenobo, ki jih sedaj mnogo zadrži doma v škodo stvari in zlasti v škodo politični izobrazbi.

A vprašanje je, kako naj se izvede splošna in enaka volilna pravica? Mogoča sta ta dva načina. Voli se lahko tako, kakor se voli sedaj pri nas v Avstriji. Kdor ima večino, naj si bo še tako majhna, da je le večina, ta zmaga in ta zmaga odloči, da dobi stranka vse poslance, a druga, ki je ostala v manjšini, nobenega. To je absolutni volilni sistem. Kjer se je vpeljala splošna volilna pravica, se je izpočetka povsod vpeljal tudi ta sistem. Mnogim pa se zdi drug način bolj pravičen. Mislijo namreč, da morajo zbornice predstavljati resnične razmere. Če je torej v deželah po več strank, naj bodo tudi primerno zastopane. To imenujejo proporcni sistem. Vsaka manjšina, ki dobi gotovo število glasov, dobi tudi po enega ali več poslancev. Proporcni sistem je že vpeljan v Belgiji. In tudi naš ustavni odsek se je odločil za tak sistem.

Čujemo, da bo objavil „Katoliški

Obzornik“ večjo aktualno razpravo o raznih volilnih sistemih. Opozarjamo torej na ta list.

Supilo psuje dr. Šusteršiča.

Kvaliteta reškega Supila je znana. — Človek, ki je urednik „Novega lista“ na Reki in se smuka zdaj okoli Košuta, se je zaletel v dr. Šusteršiča, ker se je ta v kranjskem deželnem zboru izrekel za jugoslovansko politiko. Dr. Šusteršič se je postavil na stališče hrvaškega državnega prava in zahteva na tej podlagi, da se v habsburški monarhiji okrepi jugoslovanski življenj. — Bili so časi, ko so Hrvatje vsako tako izjavljali od naše strani z navdušenjem pozdravili.

Ta reški Košutovec pa psuje dr. Šusteršiča in mu poleg drugih nesramnih očitanih podtika, da se hoče „legitimirati“ kao bečka kamarilna stranka. To pa presega vse meje. Mi spoštujemo one Hrvatje, ki so podpisali reško resolucijo s čistim namenom, da bi pokazali dunajskemu dvoru, da biva tu na jugu rod, ki se ne dá vedno prezirati. Mi spoštujemo egorčenje, ki je zlasti Dalmatince, privedlo do tega koraka, ki po naših mislih kaže več rodoljubnega temperamentnega patosa, nego pa hladnega, političnega preudarka. Ali da bi ljudje à la Supilo s psovskami odganjali Slovence, kadar jim ti nadijo svojo roko, to je škandal, katerega odpraviti je dolžnost hrvaških rodoljubov. — Pri vseh neugodnostih, ki jih imamo mi Slovenci pod avstrijsko vladjo, je pa ena stvar, ki je ne bodo Hrvatje nikdar dobili od Mažarske — politična svoboda, ki jo izrabljamo v svoji borbi za obstanek.

Govorite nam o germanizaciji, kolikor hočete — politična svoboda nam daje moč, da jo zajezimo, če le prav porabimo vse svoje sile. — Pod krono sv. Stefana pa vlada azijsko robstvo, tam politične svobode niti ne poznajo.

Na Ogrskem vlada neomejeni terorizem nekultiviranih Aziatov; tam je spoštovanje človeške individualnosti neznana stvar. Proti nobeni politični krivici ni leka ne odpora na Mažarskem, in ako danes hodi iz Reke, kiso jo Mažari Hrvatom ukradli, hrvaški politiki klanjati se mažarskim Atilem in Džingiskanom, naj ne mislijo, da jim bomo mi sledili.

Poglejte na strop budimpeštanske zbornice, kjer se naslikani Mažarji kot gospodje, Hrvatje pa kot robovi — in potem vpra-

šajte Košuta, ali bo kdaj priznal Hrvatje za enakopravne?

Odločno si pa prepovemo, da bi psevali zastopnike slovenskega naroda ljudje, ki pete ližeje Košutu!

Tedenski pregled.

Deželni zbor kranjski. Vsakdo, ki je nepristransko opazoval živahnost našega deželnega zbora, mora priznati, da so katoliško - narodni poslanci obladali položaj v zbornici z obudovanjem vredno duševno svežostjo in bistrostjo, z nevpogljivo značajnostjo in odločnostjo ter neodjenljivo žilavostjo. V deželnem zboru ima manjšina premoč po svojih idejah, po jasnih načelih, po talentih in energiji. Žalostna pa je vloga veleposestva, ki se dá spojiti in enaki volilni pravici. Poslanec Lukman se boji za nemštvo. Krepko je pobijal nasprotnike poslanec dekan Arko. Dr. Schweitzer pobija ugovor nasprotnikov volilne pravice, ki se bojé, da ne bi vladale „nerazsodne mase“. Doslej se imeli moč „razsodni“ možje, a ti so pripeljali Avstrijo na kant. Dr. Šusteršič opozarja na praške in dunajske dogodke ter na izjavo vlade, kar daje upanje, da stojimo na pragu splošne in enake volilne pravice. Veleposestvo se ne bo moglo ustavljati. Izjavlja z ozirom na „repek“, ki ga zahtevajo liberali in ki ga nazivljejo „kancelarparagraf“, da je katoliško - narodna stranka za zakon, ki gara tira popolno svobodo volitve. Dr. Šusteršič ugovarja tudi tolikokrat pogreti „Narodovi“ neresnici, kakor bi našim poslancem škof ukazoval v političnem oziru. Vrhovni organ, ki določuje taktiko našim poslancem, je shod zaupnikov. — Tudi Hribar je nadolgo odgovarjal na govore naših poslancev. Branil je med drugim tudi sodnika, ki je predsedoval sodiščni razpravi knežaskih obtožencev. Dr. Šusteršič je vzkliknil: „Tu je bil pristranski“. Poslanec P. v se je podal izjavo, sklicujoč se na navzočega voditelja veleposestva, da je neresnična trditev, da bi bili katol. narodni poslanci kdaj pogodbi politično zvezani z Nemci. — Deželni predsednik Schwarz je odgovarjal na dr. Tavčarjevo interpelacijo glede Sore ter opravičeval glavarja in orožništvo, da je postavno vršilo svojo dolžnost. Nate je bila s slovenskimi glasovi sprejeta nujnost vseh predlogov za splošno in enako volilno pravico. Tudi Tavčar je glasoval za nujnost, v svojem „Narodu“ je pa isti dan pisal proti. Veleposestvo bi bilo rado glasovalo za zgoraj imenovani „repek“, a se mu ni dala prilika.

V drugi seji 8. t. m. je dr. Šusteršič protestiral, da bi se zapisnik bral v nemškem jeziku, dokler se na Koroškem in Štajerskem Slovincem ne dovoli ista pravica. Schwegel se je krčevito branil in skliceval na stare navade. Hribar je zahteval nujni predlog o tem ter bil s svojimi v zadržati. Slednji je le odjenjal in tako je bil sprejet s slovenskimi glasovi Šusteršičev predlog, naj se zapisnik popravi v slovenščino. Ko se je uredil ustavni odsek za volilno reformo, je prišel na vrsto Hribarjev predlog o učiteljskih plačah. Najprej je Hribar priporočal izboljšanje učiteljskega gnetnega stanja, kajti vsporedno se gre pri tem tudi za izboljšanje ljudskega šolstva. Dr. Šusteršič priznava isto s pripomnjo, da kmetski zastopniki morajo varovati interese kmetskega stanu. Z izpmembo plač bo treba tudi izpremembe pri deželnem

LISTEK.

Sence.

Spisal P.

Tisto jutro se je prebudila Mira na vse zgedaj. Dvignila je roko izpod odeje, okrenila je glavo proti oknu in se začudila. Zakaj svetlo je bilo tisto jutro, čudovita svetloba je sijala zunaj, tako je bila močna, da je predrla preko gardin in se je razlila siloma po sobi.

Močna je bila zunaj luč, še majhno sentimentalnosti je bilo v Mirinem srcu. Rahel spomin kakor rožnat trak prepet preko vse minulosti, tam daleč zadaj pristrčno življenje, svetli dnevi, topli večeri, potem dolgo nič, sama nelepa pot preko breztravnih polj, preko goličav, od solnca razpaljenih, preko hribov in holmov, od odurnosti groznih . . . Od tam dalje pa je zašel popotnik. Ni bilo življenje, tavanje je bilo, strmele so oči daleč naokoli, zagorela je včasih daleč kje luč, zagorela je in ugasnila, ni bila luč, kresnica menda iz daljne kresne noči. Sicer pa je bila tema, redko-

kdaj meglen dan, solnca ni bilo nikoli. Včasih je sedel popotnik na vlažen kamen, malo je pomislil, malo je pogledal nazaj dol v minulost in nedosežnost, potem je zakril oči . . . Včasih je obstal sredi pota, hipoma se je demislil, vrgel je od sebe potno palico, raztrgal je svoj plašč in ga je vrgel od sebe . . . Neumnost ga je obšla, mislil je, da so v plašču spomini, po žepih leže kakor obtrgani pepirji, kakor drobtine kruha . . . Ali hodili so za njim, dolge sence so se vlekle preko močvirja, počasi so se vlekle in konca niso imele.

To je bilo in je minilo. Nekoč so se sence pretrgale, samo nekaj je ostalo, spominom komaj podobno. Popotnik je šel, saj ni bila prava pot, kamor je šel, saj je bila tista davna prava pot že davno končana. Popotnik je šel, ker so bile noge še mlade in so potrebovale gibanja in tudi zato je šel, ker so se bile pretrgale sence vse daleč za njim. In je šel in je prišel in sam ni vedel, zakaj je prišel.

Zunaj je sijala močna luč in ko je Mira vstala in dvignila zaveso, je vdarila v sobo ta luč tako siloma, da se je zdelo

Miri, da je spreletela hipna bolečina njene prsi. Sijalo je solnce visoko na nebu, sirovo so pritiskali žarki v zemljo, da je pokala in zevala od silne toplote.

Mira je zvezala svoje lase visoko vrh glave, potem je stopila k umivalniku in se je zmočila globoko dol do prsi z mrzlo vodo. Zazeblo je po hrbtu in spreletelo in oči so se prebudile. Potem je obmiroval za trenotek obraz, roke so obmirovale, pokrite s penami od mila.

„Ha, ha . . .“

Zasmejala se je, potem se je umivala dalje, obula je svetle bele čevlje in oblekla temno rožnato obleko. Visoko frizuro si je napravila, ušesa so bila prosta in na sencih ni bilo nobenega kodra.

Potem je odšla na vrt in je hodila med rožami. To so bile velike prešerne rože, dehtele so opojno, zamajale so se včasih od desne na levo, potem so povsile svoje težke glave.

Solnce je stalo visoko, vroče je bilo jutro, trdne sence so stale po tleh. Nikoli ni dahnila sapa, od juga mogoče, od severo-

vzhoda, da bi se umaknila za trenotek teška in plamteča vročina.

Potem je pozvonilo in Mira je šla v sobo. Tam je že sedel na stolu črno napravljen gospod, velik šopek je držal v rokah in se je dvignil in priklonil, da se je zasvetila neznatna pleša na temenu in je izročil množestvilne reže.

„Lepo ste se napravili . . .“

Mira je stala visoko zravnana in je gledala na ponižnega.

„Vas komaj vredno . . . Ab, vso bodočnost, vse svoje minulosti lepe dni, vse lepe trenotke življenja malo lepega . . .“

„In tako dalje . . . Hvala!“

Mira je vzela šopek in ga je položila na mizo. Mati je vstala in odšla in zakašljala pri vratih in potem je vstal tudi oče in se je zgubil med durmi. Mira je stopila nazaj do vrat, naslonila se je nanja in je pogledala na ponižnega gospoda, ki se je pripravil menda, dd bi vstal, da bi se poklonil mogoče, pokleknil celo, povedal nekaj v srce segajočega.

Mira se je naslanjala na vrata, gledala

šolskem svetu, ki se mora demokratizirati. Tajna kvalifikacija učitelstva naj se odpravi. Za nujnost Hribarjevega predloga je glasovala vsa zbornica. Ker se zadeva ne dá tako hitro rešiti, predlaga dr. Šusteršič začasno draginjsko doklado. — Na vrsto so prišle vodovodne potrebe. Poslanec Pirč je utemeljeval nujni predlog za vodovod v Kranju in okolici. Dr. Šusteršič je govoril splošno o potrebi vodovodov. Treba je, da deželni odbor take gospodarske zadeve hitro reši, deželni zbor naj mu dá možnost, da jih hitro izvrši; to je namen predlogu, ki sta ga vložila on in Povše v imenu katol. narodnih poslancev. Nujnost je obveljala. Izvoljena sta bila finančni in šolski odsek. Kat. nar. stranka se je volitve udeležila, a izjavila, da kot skrajna opozicija ne sprejme načelnih niti podnačelnih v teh odsekih, dokler ni izvedena volilna reforma.

Suspendirani župnik Brce hoče biti celo šentpeterski župnik v Ljubljani. Krožili so po predmestju čudno zverženi oklici, ki je v njih nekdo moledoval za imenovanega župnika, češ „da boljše naslednika Malenška ni možno dobiti. Ali se to ne pravi onečestevati blagi spomin vrliga, delavnega župnika Malenška? Saj vendar tudi Šentpeterčani vedo, kakšen mož je Brce, ki edini hoče biti „dobar“ duhovnik, dasi ga mora obsojati in ga obsoja vsa duhovščina in vsak zaveden kristjan. Liberalna gonja v aferi tega župnika, ki je tako žalostno zavozil, bo končala z veliko blamažo, zlasti dr. Tavcarja, ki se je bil tako spozabil, da je šel kot Brceov mežnar v Soro pridigovat, molit in jakat. Ker drugod nima poguma, pridružil se je Brceu v Sori ter sklical političen shod. Tu je urednik tistega lista, ki je tolikokrat proglašal, da je njegov namen uničiti cerkev, vzdihoval, da mu „iz srca kipi molitev do neba, da ne bi trpeli zaradi škofa vera in cerkev!“

Tudi „Gorenjec“ je pisal o Knežaku in Sori. Ta listič stoji na stališču, da morajo sodišča vsakega liberalca oprostiti in vsakega klerikalca obsoditi. — Pretižno pismo je dobil knezoškof, ki mu v njem nekdo po liberalno preti, da ne sme blagosloviti trupla pokojnega Malenška. Liberalna manira: Pretiti, da ne pride — napasti, ker ne pride. Dotičnega „častivrednega“ pisca že imajo.

Rusija. Klanje na klanje. Od same krvi že ne vidimo več krvi. Zadnji čas se je srd ruskega naroda navalil na Jude. Na stotine židov je pobila razjarjena množica. Morajo biti pač prave pijavke, ti židovi, da se je pojavila taka zarota zoper nje. V Odesi so jim oplenili mnogo trgovin, požgali več tovarn. Več židov so pometali skozi okna na ulico, celo mučili so jih. Podobna poročila o preganjanju židovskega plemena so došla iz Moskve, Rige in Kijeva. — Zahtevi železničarjev se je ustreglo. — Na Finskem je car dovolil iste pravice in svobodščine, kakor v ostali Rusiji.

Krvave demonstracije za volilno reformo v Pragi. Prejšnjo soboto so se v Pragi po shodu za splošno in enako volilno pravico spopadli udeleženci s policijo. Ranjenih je bilo 32 policistov. Nedeljo nato so se zbrali, delavci iz raznih krajev Češke. Okrog 50 tisoč oseb je demonstriralo po mestu. Opoldne so se razšli. Nemško kazino je stražilo 40 policistov. Popoldne je množica jela metati nanje in na kazino opeko; stražniki so potegnili sablje in se branili. Izgredilo so bili tudi pred nemškim gledališčem. Na mnogih poslopijih so razbili šipe. Nastopilo je vojaštvo. Proti večeru je bila v mestu cela revolucija. Od neke slavnosti vračajoči se množici so nasproti stopili dragonci. Iz množice so se čuli streli. Dragonci so se branili z orožjem. Ko je došla vojaška pomoč, se je ljudstvo razkropilo. Enaka rabuka je bila zvečer ob 8. uri. Na stotine oseb je ranjenih. Tudi v ponedeljek je tekla kri. Izivali so nemški burši. Ljudstvo jih je stoplo. V Prago je došlo mnogo vojaštva. Zvečer istega dne so se demonstracije ponovile. Vojaštvo je mirilo in ranilo 10 oseb.

Burna demonstracija je bila tudi na Dunaju. Čez 80 tisoč delavcev se je zbralo preteklo nedeljo na Ringu. Govorniki so zahtevali, naj Gautsch takoj predloži načrt o volilni izpremembi. Delavske manifestacije za volilno reformo so bile v Gradcu, Celovcu, Trstu, Lvovu, Lincu, Krakovu in Inomostu.

Občinski svet ljubljanski je sklenil najeti pri „Mestni hranilnici“ 360 tisoč kron posojila za nakup vojaške garnizijske bolnišnice. Ljubljansko barje je pod vodo. — Skadrsko jezero je izstopilo in preplavilo 30 sel. Tudi Krka je poplavlila mnogo vasi. — Vlaki na državnih železnicah imajo obilno zamude, ker so se železničarji zedinili za pasivni odpor in se ravnavo po 20 let starih predpisih o sestavljanju vlakov. Strojvodje in železniški uradniki jih podpirajo. S to vrsto stavko hočejo prisiliti, da se jim zboljšajo razmere.

Ustavni odsek za volilno reformo v kranjskem dež. zboru je sklenil v četrtek načelo splošne, enake, neposredne in tajne volilne pravice. Odsek se je izrekel za podporo volilni sestavi. Poročevalec v zbornici bo dr. Šusteršič.

Na Japonskem je lakota. Strada nad en milijon

oseb. Poleg tega je strašen vihar napravil 8. t. m. ogromno škodo. Razrušenih je 2000 hiš.

Finančni odsek kranjskega dež. zbora je soglasno odobril predlog poslancev dr. Šusteršiča in Povšeta, da se deželni odbor pooblasti najeti in izplačati za vodovode in uravnavo vode, za katere so načrti že izdelani, 4 milijone kron. Obveljal je tudi predlog, naj finančni odsek določijo reši načrt zakona za osuševanje ljubljanskega barja.

Bivši kranjski dež. predsednik baron Andrej Winkler je predvčerajšnjim praznoval svojo 80 letnico.

Godovi prihodnjega tedna.

Nedelja 12. novembra: Martin m., Livin; ponedeljek 13. Stanislav K., Didak; torek 14. Serapijon, Mena; sredo 15. Leopold, Jedrt; četrtek 16. Edmund, Otmar; petek 17. Gregorij šk., Viktorija; sobota 18. Evgen Hilda.

Odpor železničarjev.

Odpor železničarjev se je včeraj še bolj razširil. Na Dunaju že čutijo posledice tudi na progah južne in severne železnice kakor tudi na progah družbe državnih železnic. Na Dunaju so se že podražile cene perutnini, jajcem in surovemu maslu.

Nekatera ravnateljstva so ukazala, da morajo osebnih vlakov voziti na Dunaj živila in celo živino.

Na dunajskem kolodvoru južne železnice so pričeli včeraj ob 7. zjutraj premikati izvrševati službo po predpisih. Železničarji so s tem obvestili svoje tovariše do Gradca. — Pri osebnih vlakih se je poznala „obstrukcija“ le za nekaj minut.

Na Stajerskem že dobro čutijo odpor železničarjev. Trgovci ne dobe blaga pravočasno, železniška uprava noče garantirati za sprejeto blago. Vlaki imajo večurne zamude. Železničarji sami zelo trpe vsled pasivnega odpora, ker niso navajeni izvrševati službe po predpisih. Osebe pri tovarnih vlakih toži, da je zaradi zamud osebje zmučeno. Kljub temu hočejo vztrajati v odporu.

Na Tirolskem že zelo čutijo posledice odpora. Trgovci za premog ne morejo ustreči naročilom in izjavljajo, da bo zmanjkalo premoga. Med železničarje razdeljujejo oklice, naj se pridruži meštvo odporu.

Na dunajskem Franc Jožefovem kolodvoru je pričelo vse osebje izvrševati včeraj službo po predpisih, celo stroje- in vlakovodje kakor tudi izprevodniki pri osebnih vlakih. Na postajah, kjer so ostali vlaki le po eno minuto ostanejo zdaj 4 do 5 minut. Izprevodniki namreč izstopijo, ko že vlak popolnoma stoji odpro vsa vrata in jih potem zopet zapro i. t. d.

V Prago vozi z Dunaja le severno zahodna železnica.

Na Češkem so poročali poslanci Kaftan, dr. Fořt in Mastalka o pasivnem odporu železničarjev in o storjenih korakih v tej zadevi. Poročilo so železničarji odobrili kakor tudi predlog poslanca Mastalka naj se še nadalje pogajajo z železničarji in z vlado. — Poslanci praških predmetij so se podali k namestniku, katerega so opozorili na nevarnost ki grozi Pragi vsled odpora železničarjev. Bati se je namreč, da se podraže živila, da zmanjka premoga in da bo preprečeno delo za dobavo vode in električne razsvetljavo, ker bo zmanjkalo premoga. Namestnik je rekel, da upa na dobavo premoga po reki. — Kar se pa tiče zahtev železničarjev, je rekel, da se vrše pogajanja med železničarji in vlado. — Tudi predsedstvo mladočeškega kluba je posredovalo pri namestniku.

Poslanec Mastalka se je posvetoval s socialnodemokratskimi voditelji kakor

tudi z nemško narodnimi in češko radikalnimi železničarji. Rekel je, da se hoče vlada še pogajati, a pogajanja bodo trajala več daj. Voditelj gibanja Vusival je izjavil, da nove odredbe ne bodo preprečile pasivnega odpora, ker hočejo le prestrašiti železničarje. Svoj smoter pa ne bodo dosegli, ker bo preteklo tri do štiri mesece, predno se nauči osebje novih predpisov.

V Pragi so pozvali v pisarno one železničarje, ki izvršujejo službo po predpisih. Silili so jih, naj podpišejo reverz, da bodo izvrševali službo po novih predpisih. Podpisalo se je le malo železničarjev. Na progah železnice v češke Toplice se prične pasivni odpor danes. Ravnateljstvo bušviške železnice je poslalo ravnateljskega uradnika v Falkenau, kjer sestavljajo vlake uradniki in inženirji. Delavci so jim delali razne ovire. Ko je neki višji uradnik vprašal nekega delavca, zakaj ne dela hitreje, mu je odgovoril: „Pokažite mi, kako naj se dela bolj hitro“. — Zvišale so se cene premoga.

Ravnateljstvo saksonskih železnic se boji, da prično tudi saksonski železničarji izvrševati službo po predpisih. Prepovedalo je svojim uslužbencem v Tešinu Bodenbach udeleževati se shodov avstrijskih železničarjev.

Odposlaništvo železničarjev v sprejme danes načelnik železničarskega ministrstva sekčni načelnik Wrb a. Železničarje bosta vodila poslanca Ellenbogen in Mastalka. Včeraj je poročal Gautsch tudi cesarju o tajnem odporu železničarjev. Ravnateljstvo južne železnice je naročilo dunajskemu prometnemu nadzorništvu, naj posvari one uslužbence, ki so pričeli izvrševati službo po predpisih in naj jim da 24 urni rok. Ako ne opuste v tem času odpora, jih hoče odpustiti. Definitivno nastavljeni železničarje nameravajo suspendirati in uvesti proti njim disciplinarne postopanje. Vse železniške uprave stoje na stališču, da ne nameravajo pod nikakimi pogoji izpolniti zahtev železničarjev. V Lobožicu je skočilo več voz s tira.

Ravnateljstvo državnih železnic naznaja, da se podaljša doba za brzovozno in navadno tovarno blago, ki je namenjeno na proge Plzen in Praga, kakor tudi na proge za bušterško železnico za šest dni zaradi izrednih razmer na tek progah.

V Trbižu se je včeraj pričel odpor železničarjev.

Včerajšnja seja češkega deželnega zbora

je bila burna. Višji dež. maršal je naznanil, da sta došla dva ugovora glede interpelacij o zaplenjenju časopisov. Prvi protest hoče popolnoma prečitati, drugega poslanca Kalina pa ne, ker obsega neki zaplenjen članek. Poslanec Kalina je klical: To je unikum! Imamo ravno tak poslovnik kakor v drž. zboru, kjer brez vsake ovire prečitajo take interpelacije. Poslanec Mettal je vložil v imenu konservativnega in ustavovernega veleposestva protiprottest zaradi Kalinevega protesta. Poslancu Kalinu maršal ni hotel dati besede, nakar je ta klical: Slavni deželni zbor veleposestnikov! Hočem braniti svobodo časopisja, a ne dobim besede! Namestnik in policija sta masakrirala uboge češke ljudstvo! Nato je nastal vihar. Malo je manjkalo, da se niso češki in nemški poslanci stopili med seboj. Vihar je trajal približno en četrt ure, nakar se je posrečilo napraviti mir in nadaljevati sejo.

Nemiri in upor v Rusiji.

Upor v Kronstadtu.

„Le Journal“ opisuje dogodke v Kronstadtu sledeče: Artilerija in pehota sta se polastili zvečer topov in streliva, nakar so stavili svoje zahteve, ki so obsegale 51 točk. Predstojniki so jim naznanili, da hočejo deloma ugoditi zahtevam, vojaki niso bili zadovoljni in so pričeli pleniti po častniških stanovanjih in po prodajalnicah za jestvine. Vojakom niso storili uporniki ničesar, pač pa se ubili in ranili več častnikov. Več častnikov je pobegnilo. Iz Peterburga je odšlo več polkov in baterij, kakor tudi strojnih pušk v Kronstadt. Zvečer je bilo uničeno polovico mesta. V Peterburgu so videli dim, ki se je dvigal iz Kronstadta. Petnajst cest je popolnoma uničenih. V bolnišnicah leži mnogo ranjencev. Ubityh je bilo deset častnikov. Garda se je branila streljati na upornike, ker je bila jezna na Treptova. Ko so došli prvi ulanci v Kronstadt, so jih sprejeli z bajonetmi. Končno so prestopili draginci k upornikom. Mornarji so z bojnih ladij obstreljavali na bregu postavljene kazake. Mornarji so zahtevali znižanje službene dobe od 7 na 6 let, mesečno plačo 10 frankov, zboljšanje obleke in hrane, dovoljenje, da se smeje udeležiti shodov in boljše ravnanje po častnikih. Predvčerajšnjim so obstreljavali mornarji več trgovskih ladij in baje tudi Petrov dvorec. V Petrovem dvorcu sta se pridružila upornikom neki dragonski in neki gardni polk. Nemire je povzročilo, ker je pustil Treptov odpeljati 300 mornarjev v Kronstadt, da jih kaznujejo, ker se udeležili peterburških nemirov. Med potjo so pa mornarji premagali posadko in pripluli z razvito rdečo razstavo v kronstadtske pristanišče. Nanje niso hoteli streljati baterije v utrdbah. Mornarji so nato pričeli pleniti.

Boji v Peterburgu.

Predvčerajšnjim so bili v Peterburgu veliki poulični boji. Padlo je približno sto oseb.

Ščuvanje na žide.

Iz Peterburga poročajo, da se ponavlja dan na dan ščuvanje vstašev na žide. Vsi židje so zelo vznemirjeni. Trgovci so našli na trgu publikacije, ki ščuvajo na usmrtenje židov, nekateri ljudje hodijo od hiše do hiše informirati se o stanovanju židov.

Avtonomija za Poljsko.

Iz Peterburga poročajo, da bo car dal Poljski isto avtonomijo, kakršno je dal Finski.

Trepov

je zapustil Peterburg in je odšel na svoje novo mesto kot poveljnik v Petrov dvor.

Položaj v Odesi.

Po mestu vlada še vedno velika panika. Občinski svetnik je brzojavil Witteju: Ako se vsa stvar energično ne zaustavi, potem je mesto zgubljeno. Poslaništva dajejo tujim državljanom brezplačne parnike, da zamorejo tako mesto zapustiti. 40.000 rodbin je brez hrane. Iz Galaca poročajo: Revolucionarji so razstrelili v zrak z dinamitnimi bombami telegrafično poslopje v Odesi.

Pomirljiva poročila.

Iz Peterburga poročajo, da prihajajo iz raznih delov dežele pomirljiva poročila. Moskovski guverner opominja ljudstvo, naj bo mirno in pojasnuje, da ne more in ne sme pustiti upornikov nekažnovanih, a hoče skrbeti za red. V Irkutsku so šole spet odprte. Po cestah je še vojaštvo. Iz vseh finskih mest prihajajo poročila o miru.

Katoliško pol. društvo za kranjski okraj.

Dne 6 t. m. se je v Kranju vršil ob obilni udeležbi občni zbor kat. političnega društva za kranjski okraj. Po pozdravu predsednikovem nastopi burno pozdravljen dr. Krek. Naprošen je, pravi, da govori o zavarovanju za živino, a to hoče obravnavati v zvezi z drugimi vprašanji, ki so silno važni za kmečki stan. Preide na splošno in enako volilno pravico, za katero se katoliško narodni poslanci že toliko časa vstrajno bore. Liberalci pa tarnajo in za njimi zdihuje tudi „Gorenjec“, da to žre ljudstvu podpore. Iz česa se dajo podpore? Ali ne iz tega, kar donajajo davki? Kakšna podpora pa je to, če dobi kmet par krajcarjev podpore, ako pa mora plačati davka več goldinarjev? Treba je torej da ljudstvo pride do svojih pravic, da pridejo v zbornico taki ljudje, ki bodo imeli kaj smisla za agrarno vprašanje. Sedaj so kmečki poslanci v manjšini, dasi je naša država povečini poljedelska.

Ko dobimo splošno in enako volilno pravico, tedaj ne bodo sedeli na ministrskih sedežih sami uradniki, marveč možje izmed poslancev, ki bodo poznali ljudske potrebe in želje.

Dalje v I. prilogi.

je na ponižnega gospoda in vesel nasmeh je bil na njenem obrazu.

„Le vstani, fantek, le poklekni, otročiček, na roko, da boš lahko lepo poljubil...“

Mislila je samo, gledala na ponižnega gospoda. Potem se je nasmejela, sirovo čustvo jo je obšlo in glasen in prešeren je bil njen smeh.

„Kaj me ljubite, o gospod?“

„Silno, silno...“

„Zakaj pa ne pridete potem in ne pokleknete in ne poljubite roba mojega krila? Kaj ne veste, kako pišejo poetje?“

Glej, in gospod je vstal in je pokleknil ter poljubil rob njenega krila.

„Dobro je...“

Potem je odšla Mira in se je napravila v belo obleko in je pokrila bel klobuk z velikim in košatim novejim peresom na desni strani. In sta šla s ponižnim gospodom v drevored in sta hodila gorindol, kjer je bilo polno gosposkih ljudi, polno opraviljivih gospodičenj, lepo napudranih in sladko govorečih. Glej, in tam na zadnji klopi je sedel fant v razcapani obleki, povešen je bil klo-

buk, tudi desni čevelj je bil počen. Mira je pogledala v tisto stran in prešerno so govorile njene oči.

Kaj si tako razcapan, kaj imaš povešen klobuk, kaj imaš počen desni čevelj?“

Prešerno so govorile oči, ali takrat se je zgodili veliko čudo. Zasmejal se je fant, na glas se je zasmejal, zasmejale so se oči, vsa razcapana obleka se je zasmejala, povešeni klobuk in povešeni črevelj sta se smejala. Glej, in so se strnile za njo dolge in neskončne sence, daleč sem so se vlekle iz močvirja in daleč naprej so segale po neskončnem močvirju. Niso imele konca in ko so jih zagledale oči, niso bile vesele nikoli več.

Minilo je in se je vrnilo. Zasmejale so se sence preko močvirja in od severa do juga, utihnile so in je zavladala pusta noč. Meglen dan je vstal včasih, solca ni bilo nikoli, taval je popotnik in je blodil in ni bilo konca njegove blodnje in tavanja...

Mira in gospod sta se vrnila, in ko sta bila v sobi, je stopila Mira do oken in je spustila gardine, vazo z velikim šepkom je

postavila na mizo, gospodu je ponudila prostor, sama pa je stopila nazaj do vrat in se je naslonila nanja.

„Kaj me ljubite, gospod?“

In ponižni gospod se je sklonil in je položil belo roko na svoje čelo.

„Silno, silno...“

„Zakaj pa ne pridete potem in ne pokleknete in ne poljubite za slovo roba mojega krila? Kaj ne veste, kako pišejo poetje?“

Glej, in gospod je vstal in je pokleknil in je poljubil rob njenega krila in se je tako poslovil in se ni vrnil nikoli več.

Mira je vstala in je dvignila zavese in silna luč se je razlila po sobi. Razpaljena je bila in je žgala v oči in Mira jih je zatisnila z rokami.

„Samo teme ne in ne mraka in naj rajše zgorijo oči od silne in zazpaljene luči...“

In je stopila do okna in se je nagnila ven in je pogledala proti solncu...

Ni bilo lepo življenje, a bilo je ponosno in samosvoje in vesela zmaga je bila napisana sredi njega.

Potem se bo tudi drugače reševalo carinsko vprašanje. Sedaj le škoduje kmetu n. pr. uvoz prašičev iz Italije, s katerimi se je tudi zanesla kuga. Omenja dalje železnične tarife, ki so za kmeta silno neugodni. Važna za kmeta je vojaška dolžnost. Sinovi vojaki se privadijo v treh letih drugega življenja, ne veseli jih več kmečko delo, gredo po svetu, doma pa primanjkuje delavcev. Vojaška bremena se morajo olajšati.

Nato preide na zavarovanje proti ognju. Sedaj imajo take zavarovalnice v rokah večinoma kapitalisti, a prevzeti jih mora dežela, oziroma država. Zavarovanje bodi splošno in obvezno, zavarovalnica naj bi se pobirala kakor davki. Potrebno je za varovanje za starost, ki je posebne važnosti za posle. Potrebna pa je tudi zavarovalnica za živino. Omenja, da je poslalo ministrstvo, že pred enim letom okoli na vse deželne vlade, da delujejo na te, naj se osnujejo take zavarovalnice. A pri nas se deželna vlada za to ni brigala. Na Koroskem, Nižje Avstrijskem dobro delujejo take zavarovalnice, tudi na Gorisškem jih je nekaj. — Te zavarovalnice naj bi imele manjša okrožja, da je kontrola lažja. Združilo naj bi se vsaj 50 gospodarjev, ki imajo do 100 glav živine. Premije znašajo drugod 1-1½ %. Te manjše zavarovalnice naj bi se združile v deželno. Govornik želi, naj bi se kmetje zavzeli za tako zavarovalnico in naj bi se takoj izvolil odbor.

Po kratki debati se zadeva izroči odboru političnega društva.

Novoizvoljeni odbor se je po končanem običnem zboru konstituiral: Zabet Ivan, župan v Predoslju, predsednik; Marenčič Rajko, posestnik in trgovec v Kranju, I. podpredsednik; Kuralt Ivan, župan v Mavčičah, II. podpredsednik; Hybašek Vojteh, kaplan v Kranju, tajnik in blagajnik. Odborniki: Brešar Jožef, župnik v Velesovem, Kalan Janez, župnik v Zapogah, Kepec France, posestnik v Cerkljah, Okorn France, posestnik v Šnourju, Šarc Alojzij, župnik v Šmartnem pri Kranju, Zapoltnik Janez, posestnik v Letenicah. Namestniki: Arh Jurij, posestnik v Predvoru, Dolinar Andrej, posestnik v Smledniku, Golmajer Janez, župan v Kovorju, Perne Anton, posestnik v Povljah, Škrjanec Ambrož, posestnik v Seničnem.

Obletnica lovske nesreče na Mežakliji.

— Narodno napredno kavalirstvo.

Prejeli smo z Jesenic naslednje pismo, katero dobesedno objavljamo:

Jutri v nedeljo, 13. t. m., bo preteklo ravno eno leto od tistega nesrečnega dne, ko mi je sina ustrelil sin poslanca g. dr. Tavčarja. Sturm iz Poljčan je pravil pri obravnavi v Ljubljani, da je moj sin imel tako umazano obleko, da je bil bolj kozlu podeben ko človeku. Takim besedam se mora vsakdo smejati. Odkar je Gospod Bog na Gorenjskem ustvaril divje kozle, še ni noben človek oddal tako neumnega strela ko takrat Tavčarjev sin. Pač veseli se morali biti divji kozli, ko so videli proti Mežakliji korakati Sturmovo lovsko družbo in seboj peljati nekoga, ki je imel isti dan namestu njih preliti kri. Komisija, obstoječa iz orožnikov in starih lovcev, se je izrekla, da bi bil lahko razločil vsakdo podgano od verice, kaj šele divjega kozla od človeka. Sturm naj bi bil rajši postavil k fantu kakga varuha, ne pa se potem izgovarjati, da je imel moj sin umazano obleko, ki je pa v resnici bila le malo slabšeja ko njegova.

Ce je Sturm pri sodni obravnavi trdil, da je bil moj sin len v službi, zakaj ga je pa hodil iskat. Niti te časti noben lovec ni izkazal mojemu sinu, da bi bil prišel na njegov pogreb. Tistim pa, ki toliko govore, koliko sem dobil od dr. Tavčarja odškodnine za sina, tu javno povem, da do sedaj še prav nič in da jo moram iskati s odnim potom. Kako je vse bobnal okrog Sturm, in da bom dobil toliko in toliko, kako je govoril pred sodiščem dr. Vodušek, a sedaj je vse tiho. K obravnavi tudi nisem bil nič povabljen. Resnica je, da so mojega ustreljenega sina dali prepeljati na Jesenice, ga ondi dali pokopati in mu napravili lep spomenik. A kaj je to? Za tako bogatega in uglednega gospoda kakor je g. dr. Tavčar, pomeni to silno malo, za me in mojo družino pa to ne pomeni prav nič. Sina le ni, in podpore tudi ne. In koliko sem izgubil z njim! Šele sedaj ga pogrešam; sedaj šele vem, koga sem izgubil na tako neumen način. Dvakrat so ga prišli iskat usodni dan in mu obljubili 2 gld. od ših, a dal mu jih ni nihče. In slednjič pomislite naš grozni položaj. Žena bolna, dva sina bolna, a tretjega se pa ustreljenega peljali mimo naše hiše!

To sem povedal, da moj nesrečni položaj pravično presodi slovenska javnost. Anton Resman, posestnik na Jesenicah.

To pismo bi se nam zdelo skoro neverjetno, ako bi se pri posestniku Resmanu tudi osebno ne informirali. Nam se to tembolj čudno zdi, ko je vendar gosp. dr. Tavčarjeva po nesreči pisala Resmanu: „Samo toliko Boga prosim, naj vlije to lažbo v nevtolažljiva srca. V Boga zaupajoč se riše nevtolažljiva mati nesrečnega sina“. In dr. Tavčar je pisal: „Kar se pa drugače tiče, razpravljali bomo, kadar bo kazenska obravnava proti mojemu sinu končana“. Dr. Vodušek se je potem, pri obravnavi nekako skliceval na to, da bo dr. Tavčar vse storil, da vsaj nekoliko olajša nesrečni družini velike nesrečo, ki jo je zadela. Resmana pa po obravnavi ni nihče več prašal, koliko hoče odškodnine, za izgubo svoje edine podpore! Upamo, da je to storil veleposestnik, graščak, državni poslanec, deželni poslanec, deželni odbornik in hišni posestnik dr. Ivan Tavčar le v skrajni pozabljenosti, ker je preveč obremenjen s političnim delom. Taki ljudje pa naj ne govorijo o farškem ožerstvu in o farški požrešnosti!

Spominjamo se, da je dr. Tavčarjev list grozno sramotil nekega duhovnika na Gorenjskem, ki se mu je po nesreči sprožila puška, in je neko osebo ranila. A dotični gospod se je zadolžil, le, da je škodo popravil. Ali naj poiščemo iz „Naroda“ vse tiste psovke in jih vržemo v dr. Tavčarja in njegovo rodbino? Naj ne misli dr. Tavčar, da je zakon, po katerem se maščuje vsaka krivda, dan le za druge, ne pa tudi zanj!

Književnost in umetnost.

• **Tehniški slovar.** Lani spomladi se je v „Slovenski Matici“ ustalil odsek za izdavanje „Nemško-slovenskega tehniškega slovarja“. Izmed Matičinih odbornikov so poleg načelnika ravnatelja Subica stopili v odsek: ravnatelj Senekovič in pa profesorji Bartel, dr. Ilešič, Pleteršnik. Zapisnikar je tajnik Lah. Odsek se je pomožil s tehniški strokovnjaki. Pristopili so mu: stavbni svetnik Klinar, nadingenieur Sbrizaj, inženirj: prof. Foerster, Prelovšek, Turk (ki je v novejšem času postal tudi Matičin odbornik) in Zajec ter gosp. inženir Skaberne. V odseku je zastopana tudi trgovska in obrtna zbornica po svojem tajniku dr. V. Murniku. Odsek je imel doslej pet sej, v katerih se je izvršilo že več pripravljalnih del. Odsek si je nabavil iz kredita, ki mu ga je dovolila „Slovenska Matica“, več vnanjih slovarjev kot vzorce za delo. Strokovnjaki ekscerpirajo Wolf-Pleteršnikov slovar. To delo neki dobro napreduje in utede biti do prihodnjega poletja gotovo. Podjetje krepko podpirajo tehniški klubi v Pragi, na Dunaju in v Gradcu. Za podjetje se zanimali tudi občinstvo sicer. Po navodilu, kako nabirati pojme tehniške vsebine (dobiva se v društveni pisarni „Slovenske Matic“) je dokaj vprašan. Več gradiva so že poslali ali pa dali na razpolaganje gg. učitelj Bezljaj in dvorni kaplan Steska v Ljubljani, poštni oficijal Wisjan v Trstu, slovenski tehnik v Pragi po stud. ing. I. Rusu, pravnik I. Modic na Dunaju i. dr. Odsek jim izreka za to prijaznost in za marljivi trud priručno zahvalo in izraža toplo željo, da bi našli obilo posnemalcev. Slovenske tvrdke tehniške smeri se uljudno naprošajo, da bi dale odseku svoje kataloge na razpolaganje. Hvalno je tudi omeniti krepke podpore „Društva čeških arhitektov in inženirjev“ in pa „Spolka čeških železniških uradnikov“ v Pragi, ki sta odseku s svojimi strokovnimi publikacijami na uslugo.

Tržiške novice.

Zanimivo zborovanje. Že danes je časa so bobnali naši Slovenci po „Narodu“ in „Gorenjcu“, da se mora v Tržiču kaj steriti zoper nemški naval. Prišli so na dan z lepo mislijo: Zidajmo z združenimi moči „Narodni dom“, ki naj bo ognjišče narodne proube. V tem domu naj bi imela prostore vsa slovenska društva brez razlike strank. A mi smo že naprej prerokovali, da iz te moke ne bomo spekli dobrega kruha, ki bi ga vživali lahko vsi pošteni Tržičani. Gospod dopisnik se je v svojih dopisih v „Narodu“ vedno bolj strinjal s kranjskim liberalizmom, ki je ravno v Tržiču največ škodoval domačemu turodnemu elementu. Mež, ki drži s stranko, ki je popolnoma v oblasti Nemcev, ima gotovo več ali manj vezane roke v boju za obstanek slovenskega naroda. Zato smo z veliko rezervo in dvomom opazovali ves dosedanji boj po časopisih. Pričakovali smo dejanj, ki naj pokažejo, ali je gotovim gospodom res kaj le-

žeče na slovenski stvari ali pa zasleduje le svoje posebne namene. Prišel je usodni dan 5. novembra t. l., ki bo ostal v večnem spominu. Pripravljalni odbor za zidavo „Narodnega doma“ je sklical občni zbor, na katerem naj se potrdijo pravila. Naša stranka se je s par izjemami shoda popolnoma zadovoljala. Pustili smo jih same, naj pokažejo dobre volje, če bo mogoče iti z njimi na skupno delo. Prišli so na shod le nekateri udje „Bralnega društva“, po večini nekaj delavcev iz predilnice, ki jih imata sedaj še na vrhvi Sterov Pepe in neki Kryštufek, pa ne več vseh. Meščanov-domačinov je bilo le malo, pa še med temi so bili vrli narodnjaki, odločno katoliškega mišljenja, potem pa par uradnikov in učiteljev.

Zborovanje se prične. G. notar Stupica razloži pravila. Zadnji paragraf pa se glasi, da naj pripade denar, ako bi se „Narodni dom“ ne ustanovil. „Bralnemu društvu“ v Tržiču; če pa se „Narodni dom“ ustanovi, postane njegov lastnik „Bralno društvo“. — K besedi se oglasi vrl narodnjak in tovarnar g. Franc Ahačič. V jasnih in odločnih besedah izrazi željo, naj se ta paragraf izpremeni, ker je strankarski. V Tržiču imamo tudi druga narodna društva in narodno meščanstvo, ki bodo gotovo radi pomagali zidati „Narodni dom“, ki pa niso in nečejo biti v nikaki zvezi z liberalnim mišljenjem „Bralnega društva“, katero hoče vse stvar sebi v prid obrniti.

Zato naj se ta paragraf glasi: Ako društvo „Narodni dom“ razpade, naj pripada premoženje narodnim društvom v Tržiču, oziroma podružnici družbi sv. Cirila in Metode. Ako pa se „Narodni dom“ res kdaj sezida, pripade popolnoma v last „Družbi sv. Cirila in Metode“. „Družba“ pa naj se zaveže, da bo dajala prostore v brezplačno uporabo, oziroma za malo odškodnine, slov. narodnim društvom v Tržiču in otroškemu vrtcu. Slučajni čisti dobiček pripade Družbi sv. Cirila in Metode, ki pa naj ga v prvi vrsti uporabi za narodne namene v Tržiču. Reči moramo, da je bil to edino pameten predlog, po katerem bi bilo mogoče skupno delo. Vsi navzoči so temu pritrdili in nekateri tudi čestitali gospodu, češ, da je ta predlog najbolj umesten.

A kaj se zgodi! Vstane Kryštufek in veže otrobe, katerih konec je: „Narodni dom“ je samo za „Bralno društvo“. Žalostno, da se je dobil mož, ki za narodno stvar nima niti trohice zasluga k večjemu da v predilnici nadleguje poštene slovenske delavce, in na tak način pobija moža, katerega mora vsak odkritosrčno Slovenec ljubiti in spoštovati. G. Franc Ahačič svari, naj nas pri tako važnem podjetju ne vodijo le strankarski nament in strasti. In zopet ustane oni mož in govori skrajno razžaljeno in izzivalno, češ: Mi bomo zidali „Narodni dom“ vi pa zidajte „Katoliški Dom“. S takim človekom pač ni mogoča resna beseda. Zdi se, kakor bi bil ta človek najet od Nemcev, da razdira slovo med Slovenci. In taki elementi vodijo „Bralno društvo“. Pride do glasovanja. In sedaj so obdelovali svoje ude, češ, „Bralno društvo“ je v denarnih stiskah, pomagajte za božjo voljo — temu društvu na noge. Kaj čuda, ako se se udje „Br. društva“ dali premetiti in glasovali večinoma proti predlogu g. Fr. Ahačiča. Trezno mislečim meščanom je bilo sedaj jasno, pri čem so. Uzeli so svoje klobuke in — šli. Čest jim.

Trpke besede nam silijo v pero, a hočemo za enkrat še molčati. Čujemo, da se nekateri gg. od nasprotne strani prizadevajo vse stvar zopet spraviti v pravi tir. Volili so celo v odbor „Narodni dom“ može, ki so bili odločno zoper sprejeta pravila. Samo ob sebi je umevno, da tako čast hvaležno odklanjajo. Prihodnost bo pokazala, ali vodi „Bralno društvo“ Kryštufek ali kdo drugi.

Radi demonstracij povodom S. Riegerjevega odhoda iz Tržiča je bilo obsojenih 18 oseb. Dobili so po 24 ur zapora, trije pa po 48 ur. Mislimo, da tudi prizadetim Nemcem nikakor ne more biti prijetno pri srcu, da so zaradi tacega človeka napravili toliko razburjenja, jeze, pa tudi žalosti. Naravnost sramotno pa je, da so hoteli nekateri in to celo domačini, potisniti njim neljube osebe popolnoma po nedolžnosti v zapor. Pa se po pošteno blamirali. Krivica ne rodi dobrega sadu.

Društvo sv. Jožefa je priredilo 29. okt. igro „Na letovišču“, ki je dobro izpadla. Vsi igralci so izborno rešili svoje naloge. Nепrekosljiv je pa v svojih nastopih Fr. Vidic, duša vseh gled. predstav. To je bilo smešno. Pevci, zlasti pa tamburaši so želi burno pohvalili; nekatere točke so morali ponavljati Vrlemu društvu čestitamo na lepih uspehih. Da se zopet kmalu vidimo.

Podučno predavanje bo v društvu sv. Jožefa v nedeljo 19. novembra. Pričetek ob 6. zvečer.

Organizacija tržiškega delavstva in obrtnikov. Tržiško delavstvo je organizirano v več društvih, katere vodijo delavci, oziroma obrtniki sami. 1. Največje društvo je „Delavsko podporno društvo na Skali“; šteje nad 500 meških

udev; 2. Društvo čevljarjskih pomočnikov (43 udov); 3. Zadruga čevljarjskih mojstrov (50 udov); 4. Strokovno društvo za čevlarje delavce in delavke; 5. Strokovno društvo testilnih delavcev in delavk v predilnici. Obe strokovni društvi štejeta po kratkem začetku že okoli 200 udov. Prijavili sta svoj pristop h kršč. soc. zvezi. Čast stanovski zavednosti tržiškega delavstva! Čujemo, da se nameravajo strokovno organizirati tudi usnjarji. Pravila so že vladil predložena.

Slov. katol. izobraževalno društvo sv. Jožefa šteje 118 udov. V tem društvu so v lepi slogi zbrani meščani, obrtniki in delavci. V društvu se zbira cvet zavednega delavstva. Zato pa so udje društva sv. Jožefa pri vseh zgoraj omenjenih društvih predsedniki oziroma odborniki. To bedi odgovor „Narodnemu“ dopisniku, ki se je izpezoval v nekem dopisu tako daleč, da je sramotil poštene in zavedno delavstvo. Backe in najslabše elemente blagohotno prepustimo Vam.

Posojilnica in hranilnica v Tržiču je imela drugo polletje do sedaj nad 80.000 kron prometa. Novoustanovljena posojilnica ji torej prav nič ne škoduje.

Belokranjske novice.

Kulpa je izstopila po zgodnjem snegu in obilnem dežju. Vsi mlinci ob Kulpi so v vodi.

Pezdirčevo hišo v Metliki je kupil J. Sopčič za 15.000 gld z vrtom vred. Vse drugo je še lastnina Perzdirčeva.

„Perem si jezik“ piše nekdo v „Demoljubu“. Da! Iskreno pozdravljamo sklep naših poslancev, da se bode pričelo zraven volivnega reda pravice tudi z vodo. Obojega potrebujemo; potem si bomo prali jezik tudi s čisto dobro vodo, če nam dajo vodovod, a vino bomo prodali in kupili zato fižola za hrano liberalcem, da se jim bode „pamet“ zredila.

Belokranjska železnica. V Novem mestu, Metliki in Crnomlju je odložil liberalni odbor za Dolensko sad svojih skisanih možganov, ko je poslal po teh mestih prismojene članke iz „Slovenskega Naroda“, ki hoče v njih ubiti dvoglavi „orel“ — Slanc-Plantan gosp. dvornega svetnika Sukljeta. Mi ne bomo branili g. Sukljeta — se bo že sam. A pribijemo sledeče: Suklje je šel zadnjič agitirat, kaj ne?! Vprašajte ve politične babnice g. Jutraža, kaj je rekel g. Suklje o vašem poslancu Plantanu, pa boste izvedeli, koliko je agitiral!

„Predkoncesijo za železnico“ je dobil Plantan! Otroci! Vsak be- rač dobi tako predkoncesijo, samo da plača za kolek 1 — reci eno krono. Blagor ubogim na duhu! In s tem hočete ljudi varati!? Ste preneumni!

Suklje se je bal Heina! Zopet vprašajte, če ni javno govoril g. Suklje, da je bil Hein največji nasprotnik našega slovenskega naroda!? Vi branite Heina! Izdajice, saj se bratite tudi s Schweglom!

Nujni predlog je samo volivni maneuver! Oho! Vaše kričanje in pisarjenje in laž o Sukljetu je volivni maneuver, ker hočete s tem še dalje slepiti one meščane, uradnike itd., ki so vam sledili kakor backi ovnu — a so se vam tudi že začeli rogati zaradi vaše lepe politike.

Novomeške novice.

Kmetijska šola na Grmu je minolo soboto sklenila šolsko leto za drugoletnike. Takoj po izkušnji pa so morali drugoletniki pebrati svojo robo in zapustiti zavod. Kaj so hoteli? Prenečiti so morali zunaj in znesti svoje kovčge v V. blev. Ta ukaz je vendar neumestno, ker povsem neopravičen in nepotreben. Dalje je znano, da je deželni odbor dovolil učencem na grmski šoli hoditi v gostilne. Ta odlok je pač čuden. Učenci pa ne potrebujejo izpričevala, kako naj se vedejo v gostilni. Če pa so napredni gospodje prepričani, da morajo poljedelski učenci obiskovati gostilne, potem pa ne razumemo, kaj sta zakrivila dva znana gostilničarja v Kandiji, da njiju praga učenci ne smejo prestopiti. Povoda tej prepovedi gotovo nista dala. Oba sta opravičeno žaljena in zahtevata doščedenja v najkrajšem času.

Podraženje mleka. Tudi pri nas v Novem mestu se mnoge govori, da se mleko podraži. Grmska šola pa prodaja po 20 vinarjev, a čuje se, da zviša ceno na 24 vinarjev.

V bolnici usmiljenih bratov biva blizu 80 letni upokojeni duhovnik Fr. Grivec, ki boleha na črevesnem raku. Navzlic visoki starosti je pripustil hudo in nevarno operacijo, katere je srečno izvršil široko znani strokovnjak g. dr. Deffran- cesch. Bolnik se je šilil med operacijo. Le obveza ga še ovira pri hoji, ker ima „gebundene Marschroute“.

Konjak.

Fourrell & Ko. Jarnac-Cognac. — Ustanovljeno 182

steklenica $\frac{1}{2}$		$\frac{1}{1}$	Poizkusna stekl	
***	. . . K 3:20	6'—	***	. . . K 1'
****	. . . „ 4'20	8'—	****	. . . „ 1'
*****	. . . „ 5'20	10'—	*****	. . . „ 2'

Posiljajte čez 10 K franko.

v Kronberg. Vld. g. Jožef Shejba, kurat v Kalu, pride za vikarja v Borjano. Vld. g. Ivan Košir, vikar v Oblokah, pride za kurata v Kal. Oblike bo začasno oskrboval g. vikar iz Stržišč. Za župnijo Podmelec je prezentiran pred. gosp. Ivan Kovačič, župnik na St. Viški Gori in za župnijo Slovrenec pri Neblem vld. gosp. Andrej Uršič, vikar v Oreheku. Pred. g. Peter Božič, župnik v Ravnah, je resigniral vsled bolehnosti na svojo župnijo ter je prevzel začasno kuracijo v Brancici. Na župnijo v Cervinjanu je investiran pred. g. Anton Geat, katehet v Trziču ter na župnijo St. Peter ob Sodi pred. g. Dominik Velisicig, do sedaj župnik v Velvederu. Pred. gosp. Ferdinand pl. Posarelli, župnik dekan na Višku, je vstopil v stalni pokoj; vsled tega je bil upraviteljem te župnije imenovan vld. gosp. Alojzij Morsutt, do sedaj kaplan v Cervinjanu.

— **Svinjska kuga.** Vladna „Wiener Zeitung“ je objavila zakon v obrambo proti svinjski kugi in določil izvršilno naredbo. Novi zakon se razločuje od prejšnjega bistveno v tem, da bo uradno le tedaj nitičevali bolne in sumljive prašiče, ako je upanje, da se s tem zaduši kuga. Dalje bo vlada v gotovih slučajih dovoljevala uživati meso obolelih prašičev. Naredba določa kako se sme prodajati in pripravljati tako meso.

— **Vojaške vesti.** Podpolkovnika Štefan Mrazek in Edvard Hanel od 7. pešpolka sta trajno vpokojena; prvi je bil poveljnik dopolnilnega okraja okraja št. 7, drugi pa poveljnik 2. bataljona imenovanega pešpolka v Celovcu. — Stotnik 1. razreda Artur Gruber pl. Rehenburg od pešpolka 54, kateri je svoječasno tudi pri domačem pešpolku št. 17 služil, je prestavljen k c. kr. deželni bramb. — Odlikovan je z zlatim križcem s krono stotnik-računovodja 1. razreda Fran Maselj od pešpolka št. 18 ter trajno vpokojen s stalnim bivališčem v Ljubljani.

— **Reške resolucije** od dalmatinskih poslancev niso podpisali prof. Perić, dr. Zaffron, dr. Ivčević in prof. Kerlaet.

— **Italijanska sumničenja.** „Agence Internationale“ v Parizu javlja iz Rima, da je neki italijanski risar res prodal načrte italijanskih podmorskih ladij Avstriji in da ima Avstrija v Italiji razvito ogleduško službo.

Umrla je gospa Marija Mucha, mati trgoveca v Metliki. N. p. v m.!

— **Slovenski optik v Gorici.** V Gorico so dobili slovenskega optika g. J. Primožiča.

— **Veliko kepo zlata** so našli v rudokopu v Brandiju na Ogrskem. — Kepa tehta 37 in pol kg. Kepo so našli v plasti zemlje, ki se je vsled povodnji utrjala.

— **Vjet tat.** Na Bekvah so vjeli kmetje Florjana Posavca pri tatvini. Ker se je zvedelo za več tatvin in ker je bil prej že z istega vzroka petkrat zaprt, je bil obsojen na poldrugo leto težke ječe in potem v prisilno delavnico.

— **Razprodaja** po rajnem gosp. župniku Jan. Kebilca bode na Črnučah prihodnje sredo dne 15. t. m. ob 8. uri.

— **Zdravniki in delavsko zavarovanje.** Dne 7. in 8. t. m. je delavski svet nadaljeval razpravo o delavskem zavarovanju. Razni zdravniki so izražali mnenja glede bolniških blagajn. Zdravniki zahtevajo za svoj trud višjo plačo. Otročnicam naj se izplačuje bolniška podpora 6 tednov. Bolniške blagajne naj bi podpirale tudi rekonvalescente. Pojma „onemoglosti“ ni mogoče določiti v zakonu, to naj stori od slučaja do slučaja zdravniška komisija. Večja pozornost se mora obračati na zdravljenje doma, kar je tudi mnogo ceneje. Zdravnik mora imeti širši delokrog glede zdravstvenih razmer v delavnicah.

— **Razstava v Bukarešti** bo prihodnje leto povodom štiridesetletnice vladanja kralja Karola. Razstava bode otvorjena dne 1. junija.

— **Ameriške novice.** V Ambridge Pa. je ponesrečil delavec Miko Zumich pri ponočnem delu. — V jeklarni v Allegheny, Pa. je zdrobilo ieklo nogo Josipu Frankoviču. Zdj. leži v bolnišnici. — Pavel Sterk, ki je bil obdolžen umora Stefana Pleše, je bil obsojen na en dolar kazni. Dokazalo se je namreč, da Pleša ni umrl vsled neznatnih poškodb, ki mu jih je zadal Sterk pri medsebojnem prepiru, ampak vsled rakov. — Na progi Baltimore - Ohio je povozil vlak Frana Pagona in Roka Ogrina.

— **Surov častnik.** V nedeljo je nekoliko pijani poročnik Sertič v Zagrebu večkrat udaril s sabljo po glavi tipografa Curija. Prihitelo je več ljudi, med njimi tudi mizarski mojster Habazin s svojo ženo in hčerjo. Sertič je nato skočil proti Habazinovi hčerki, a ker jo je branil oče, ga je udaril večkrat s sabljo in ga smrtno nevarno ranil. Množica je razorožila častnika ki je še oklefutal nekega policijskega stražnika in ranil več oseb, med tem tudi

knjigovedjo Bartona. Častnika so oddali inšpekcijskemu častniku.

— **Demonstracijo za splošno in enako volivno pravico** je priredilo delavstvo v Pulju 9. t. m. med sejo občinskega sveta.

— **Inženirsko sekcijo opusti južna železnica v Litiji** 31. decembra t. l. Uradnike prestavijo v Ljubljano, na Zidani most in Maribor.

— **Potovanje Čehov v Rim.** Prihodnje leto prirede češki katoličani v Rim romarsko potovanje, da proslave s tem 25letnico velike slovanske enciklike Leona XIII. „Grande Munus“. Sestavi se je za Češko, Merave in Slezijsko poseben odbor, ki vodi vse priprave. V posameznih krajih so se pa ustanovili še krajevni pripravljalni odbori.

— **Konj** je s kopitom udaril delavca Jakoba Noka v Trstu. Sunil ga je v trebuh s tako močjo, da je Nok kmalu potem v bolnici umrl.

— **Kamenje na spomenik cesarjev.** V gradiški okolici v Farri so se stepli pijani fantje in se obmetavali s kamenjem. Pri tem je kamenje padalo na cesarjev spomenik, ki stoji sredi tige in ga občutno poškodovalo.

— **Saline** okoli Pirana namerava vlada delema nakupiti, deloma popraviti in urediti. Zato je določenih skoro en milijon kron.

— **Nadžkof praški, kardinal Skrbensky**, biva te dni v Rimu prisv. čet.

— **Nasilni vojaki.** 2. t. m. so štirje pijani topničarski vojaki v Gorici napadli nekega gospoda, ki se je mirno sprehajal in ga obdelavali s „Faschin“-nožmi. Komaj jim je, precej težko ranjen, ušel.

— **Svojo taščo pretepel.** Janez Poljanšek, posestnik v Marhovem, je svojo taščo z dežnikom pretepel. Ko je prišla k tašči Marija Repanšek, prišel je nelično pijani obdolženec za njo ter se je z jelševjo vejo lotil, češ, da ji bo že dal; ker je pa Repanšek vmes skočila, zadobila je le-ta lahke poškodbe. Končno je pa le skočil za taščo, jo na tla podrl in s koleno pokleknil nanjo. Vsled česar ji je spahnil sklep leve rame. Za kazen je dobil šest tednov ječe.

— **V Kropi** vodita duhovne vaje ččgg J. Kunstelj in A. Žužek.

— **S Kopanja** se nam poroča: Naš č. g. župnik Fr. Avgustin boleha že več tednov. Nadomeščajo ga razni gg. duhovniki. V nedeljo dne 29. okt. in ne Vseh svetnikov dan pa se je sam prevzvišeni g. knez in škof potrudil k nam in opravil vsa cerkvena opravila. Ljudje so oba dni do zadnjega kottička napolnili cerkev ter mnogoštevilno prejeli sv. zakramente; obhajanih je bilo nad 230. Naravno, da ljudje ne morejo prehaliti gorečnosti in prijaznosti presvetlega škofa. V imenu občine in župnije se gosp. knezoškofu za obilni trud in požrtvovalnost najljudneje zahvaljuje zastop občine Račna.

— **Trst ter splošna in enaka volivna pravica.** Občni zbor političnega društva „Edinosti“ je sprejel naslednjo resolucijo: „Občni zbor političnega društva „Edinost“ pozivlja vlado, da predloži čim prej državnemu zboru zakonsko osnovo, s katero naj se uvede narodna avtonomija in splošna enaka in direktna volivna pravica, brez ozira na takozvano posestno stanje in na podlagi proporcionalnega velilnega sistema“. G. Stanke Godina je predlagal, naj bi odbor političnega društva sklical velik ljudski shod, na katerem bi se manifestiralo za splošno volivno pravico. Gosp. Glavič je izrazil željo, naj bi tudi list „Edinost“ agitiral za splošno volivno pravico.

— **Umirajočega našli so v hosti pri Cikavi**, občine Smihel Stopiče, nekega Matija Luzar. Dobila sta ga dva orožnika ko je ležal v vodi. Po težkem delu spravila sta ga iz vode ter naložila na voz. Odpeljan je bil v bolnico usmiljenih bratov v Kandiji kjer se je takoj potrebno ukrenilo, da se, ako mogoče, še okrepi.

— **Slovenska puškarska obrt.** G. Peter Vernik, c. kr. dvorni dobavitelj v Borovljah, je bil odlikovan na razstavi v Tešinu z zlatim križcem za svoje zasluge v puškariji. Dobre delo najde zaslužen pohvalo. Isti gospod je predal ta mesec cesarju Meneliku v Abesiniji lovsko puško za 2000 K. Cestitamo!

— **Državno pravdnštvo v Trstu** je prepovedalo slavnost na čast pesniku Felice Cavallottiju, hudemu sovražniku Avstrije. Prof. Momigliano, ki je hotel govoriti, se mora vrniti v Italijo.

— **Ustanovni občni zbor Jadranske banke v Trstu** se je vršil v nedeljo jutraj v dvorani „Slovenske Citalnice“. Udeležilo se je istega osebno in po pooblaščenih 162 delničarjev, kateri so zastopali 744.000 K delniške glavnice.

— **Aktivni častniki in liga proti dvoboju.** Vojno ministrstvo je

obvestilo predsedstvo akademične lige proti dvoboju, da je aktivnim častnikom in kadetom dovoljeno pristopiti k ligi.

— **Novi admirali.** Z Dunaja poročajo, da je imenoval cesar za podadmirala Leodegarja Kneisler pl. Maixdorff in Julija pl. Ripper, ki sta bila de zdaj konteradmirala. Za konteradmirale so imenovali Lucijan pl. Ziegler, Viljem Weber in Anton Hans.

— **Važna razsodba za okr. bolniške blagajne.** Upravna sodnija na Dunaju je izrekla dne 19. t. m. neke načelne važne razsodbe. Neka okrajna bolniška blagajna je bila sklenila izpremembo svojih pravil v tem smislu, da se trajanje podpore, ki jo dobivajo člani, veča s trajanjem članstva, vsled česar bi oni, ki je že 5 let član, moral dobiti podporo za eno celo leto. Namestništvo v Gradcu pa ni hotelo odobriti te izpremembe pravil in je tudi ministrstvo za notranje stvari potrdilo odlok namestništva. Okrajna blagajna je vložila zoper ta odlok pritožbo na upravno sodnijo. In ta poslednja je razsodila v smislu predloga zastopnika okrajne bolniške blagajne. To je, da odrekanje potrdila izpremembe pravil ni odgovarjalo z-konu in je upravna sodnija razveljavila razsodbo ministrstva za notranje stvari. V svojem utemeljevanju pravi upravna sodnija, da zakon ne prepoveduje takega diferenciranja podpor. — Seveda je imela blagajna že zadosten rezervni sklad.

— **Vodovod v Gorici.** Tvrdba Kurz in tevariši, ki je napravila z goriške mestno upravo neko pogodbo, po kateri bi napeljala vodo iz Mrzleka v Gorico, je naznanila mestni upravi, da je svoje delo ustavila, ker ni mogoče spraviti Mrzlekovih vode do potrebne višine, da bi se potem napeljala v Gorico. To je povedal mestnim staveščinam v zadnji seji mestnega sveta župan dr. Marani.

— **Drugim občinam v zgled.** Občina Gorje na Gorenjskem je sklenila prirediti 11. novembra t. l. svoje občinske prenovitve govedij ter je v to svrhu dovolila 200 K, ki se razdele kot darila za najboljše bike, krave in telice. To je lep znak, ki kaže, da obč. zastop umeva svoje dolžnosti. Le želeli bi, da bi tudi druge občine posnemale gorjansko.

— **Dobavni razpis.** C. in kr. pristaniški admiralat v Pulju naznanja trgovski in obrtniški zbornici, da namerava razne proviantne predmete po kupcijskih običajih kupiti. Med predmeti, katere bo dobavati, so tudi večje množine moke, graha, fižola, čebulje, svinjske masti, krompirja, kisa, vina i. dr. Producenti občine, kmetijska društva in enaki se bode v prvi vrsti upoštevali in so od položitve gotove varščine oproščeni. Producenti pa morajo predložiti izpričevala, da so producenti, in da sami producirajo ponudeno množino. Ponudbe je najkasneje do 30. novembra vložiti pri c. in kr. pristaniškem admiralatu v Pulju. Eniztis dobavn. razpisa, obsegajoč predmete in množine, ki jih bo dobavati ter ponudbene pogoje je na upogled v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

— **S Trebelnega.** Vinska letina je bila zelo slaba. Nekateri so pridelali tretjino lanskega vinskega pridelka, mnogi pa še manj. — V Ameriko je zadnji čas zopet mnogo šlo iskat sreče. Tudi cele rodbine gredo tje kaj in puste biše doma prazne. Ako le en prinese nekaj denarja iz Amerike, že jih gre deset iskat v to obljubljeni deželo zlata. — Koliko jih je pa, ki pridejo domov skoraj prazni, še več, ki niti domov ne morejo.

— **Pozor tamburaši!** Izšel je cenik najnovejših partitur najboljših skladateljev Farkaša, Broža, Hruze, Bozzottia, Machača i. t. d. i. cenik tamburaških potrebščin. Prve sisačke tvornice tamburic J. Stjepušin v Sisku.

— **Najboljše namizno orodje** kakor tudi vse domače in kuhinjsko orodje se dobi posebno ceno pri znani eksportni tvrdki A. Hirschberg na Dunaju II Rembrandtstr. 10. (Glej današnji inserat!) Ceniki z nad 800 podobami zastoj in franko.

— **Imenovana** je na idrijski strokovni šoli za čipke dosedanja pomožna učiteljica gđ. Frančiška Sedej za učiteljico.

— **Nikolaj vitez Gutmansthal**, grajščak v Radečah, podaril je deželni muzeju znano krasno sliko zamorke, katero je slikal pokojni naš rojak Anton Ažbe v Monakovem. Deželni odbor je v današnji svoji seji gospodu vitez Gutmansthalu votiral svojo posebno zahvalo.

— **Iz nabiralnikov kradel.** H'apec France Novak iz Dol je zasačil dninarja Janeza Jereba iz Verda ko je ravno v kapelici stoječ pri cesti v Dole, siloma adpri nabiralnik. Jereb je zbežal, a hlapec ga je zasledoval. Na Novakov klic ga je hotela neka dekla, ki je tatu nasproti prišla, vstaviti. Jereb ji je pa z odprtim nožem zagrozil, da jo prebode, če se ne odstrani. Orožniki so tatu v Borovnici zasledili in aretirali. Jereb je obstal, da je

že štirikrat v ta nabiralnik vlomil; oddali so da okr. sodišču na Vrhniki.

Stajerske novice.

— **Umrl** je v Celju dne 7. t. m. c. kr. davčni kontrolor v pokoju Karol Grohman.

— **Graščina Žusem** je prodana. Kakšen bo novi gospodar, se še ne ve.

— **V nameravanem „Sokol-skem“ domu v Celju** hočejo ustanoviti javno čitalnico in javno knjižnico za celjske in okoliške Slovence.

— **Volitev udov v osebno dohodninsko cenilno komisijo** v centitvenem okraju „Celje dežela“ za III. skupino bo 28. novembra za tri leta. Slovensko vodstvo v Celji naj takoj v raznih listih objavi kandidate, ne šele zadnje dni pred volitvijo, kakor zadnjič, da bodo tudi Slovenci spravili nekaj svojih v komisijo.

— **Velike povodnji** so v občinah Pesnica in St. Ilj.

— **Zaročenko ustrelil.** Pred graškimi porotniki je stal včeraj 26 let stari Adolf Pečauer, pristojen iz Cermonje na Kranjskem, ki je ustrelil v graški okolici svojo zaročenko Jožefino Kikel, sebe pa smrtno nevarno ranil. Obravnava je bila preložena, da preiščejo duševno stanje obtoženega.

— **Stavka v Trbovljah.** V Celju je bilo obsojenih 16 delavk iz Trbovelj na 5 do 10 dni zapore, češ, da se pri stavki razžalile stražo itd., ko so nastopile proti onim, ki so stavko kazile. Po izreku sodbe so obsojenke zaklicale „Hvala lepa!“ ter smehljaje zapustile dvorano.

— **Slovenske zastave po spodnještajerskih mestih in trgih dovoljene.** Znano je, da je okr. glavarstvo prepovedalo kmetijski zadrugi v Slov. Gradcu razobesiti na svoji hiši slovensko zastavo. Sedaj je ces. namestništvo ta odlok zavrnilo kot neutemeljen.

Najnovejše o odporu železničarjev.

Iz Maribora se poroča, da so ondodni železničarji sklenili pridružiti se pasivnemu odporu.

Iz Budjejevic se poroča o prvem discipliniranju. Suspendiran je bil od svoje službe vlakovodja Dušek, ker je s tovrnim vlakom oviral, da ni mogel neki osebni vlak naprej.

Odpošiljanje plzenskega piva je sedaj silno oteženo. Sedaj se ga more odpošiljati mnogo manj, kakor se ga pošilja navadno. Navadno se ga odpošlje vsak dan 60 voz, sedaj se ga more odposlati k večjemu 15 voz.

Na Moravskem prično tudi na držav. železnicah in na severni železnici izvrševati pasivni odpor.

Izvrševalni odbor železničarjev je izdal izjavo, da se pogaja samo z železniškim ministrstvom, izjavlja, da železniško ministrstvo ni ugodilo še zahtevam, in da naj naznanije takoj državnemu pravdnštvu uradnike, ki hočejo izsiliti normalno službo.

Neka tovarna železnice (Kösighef) na Češkem je morala vsled pomanjkanja premoga ustaviti delo. Tovarna emailov v Plznu je morala ustaviti pošiljatve, ker nedostaje volzov. V Plznu je došel voz prešičev s Poljskega, ki so vsled dolge vožnje vsi poginili.

Iz Prage poročajo, da ondi ni prav nič vplival odlok žel. ministrstva, s kateri se obljublja stroge kazni. Imel je ravno nasprotni uspeh. Tudi na privatnih železnicah narašča odpor železničarjev. Dalje poročajo iz Prage: Na postaji Lisa stoji 2000 ton blaga, ki ne more naprej, na postaji v Lobosicu je skočilo iz tira več voz. Na postaji v Nusle stoji 600 do 700 voz. Od vseh tirov so samo trije prosti. Na postaji v Budjejevicah stoji 200 praznih voz.

Tudi v Ljubljani vire. Tako morajo na tukajšnji postaji južne železnice uslužbenci pričeti z delom že ob 6. uri zjutraj, kar je na nekaterih postajah že odpravljeno. Železničarji stanujejo daleč proč od kolodvora in če niso točno na mestu, so kaznovani. Pri tem morajo trdo delati do 6. ure zvečer. To se pravi naravnost izrabljati ljudij, ki morajo pri takem delu omagati. Seve g. Maži tega ne vidi in ne čuti, videti bi pa to morali drugi!

Ljubljanske novice.

Iz Javna predavanja slov. kršč.-soc. zveze. V torek je predaval v krščansko-socialni zvezi g. dr. Jos. Jerše. Za predmet predavanja si je izbral srednjeveške ljubljanske meščane, o katerih je povedal mnogo zgodovinskih zanimivosti. Najprej je splošno govoril o početku srednjeveških mest, potem o početku ljubljane posebej. Nato je opisoval tedanjo mestno upravo in oblast tedanjih mestnih sednikov. Preza-

nimivi so bili podatki o srednjeveškem ljubljanskem trgovstvu in o obrtu, kateri se je razvijal v obrtnih zadrugah. Poslušalci so pezočno sledili predavatelju, kar priča, da jih zanima domača zgodovina. Prihodnji torek predava zopet g. dr. Jos. Jerše. Nadaljeval bo svoje prvo vrlo zanimivo predavanje ter govoril o zgodovinskem razvoju Ljubljane. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer.

Ij Obravnava Malitsch-Svetek-Vodeb. Prizivna obravnava pred kasacijskim sodiščem na Dunaju v tej zadevi se je končala ob 1/4 na 4. uro popoldne. Odrejena je nova razprava v Ljubljani, da se konstatira, se li ravnanje Svetkove in Vodebevo ne more tudi subsumirati pod določilo § 87. kaz. zak. Vsa druga ničnostna izjava je kasacijsko sodišče zavrglo. Obtoženca je zastopal dr. Fr. Novak.

Ij Osel iz „Narodne tiskarne“. Zidnje sodelstvo, da bi se vzdržala slovensko-nemška zveza Tavčar-Schwegel Hribar, je umazan pamfletističen list, ki so mu dali ime „Osa“, pa je pravzaprav osel. Stvar je strahovito neumna in ne bo čestiti deželnozborski večini Tavčar-Schwegel Hribar prav nič pomagala. Za danes le to pripomnimo, da je risar, ki sramoti ljubljanskega škofa, že beračil pri klerikalcih — in še bo! V tem sledi očetu tega „Osa“.

Ij Vabilo k Martinovi veselici ki jo priredi „Katol. društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani“ v nedeljo 12. novembra 1905, ob 6 uri zvečer, v svojem domu, Komenskega ulice 12 (Vstopnina 25. kr. Spored: 1. Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo. Kantata v treh oddelkih za moški zbor. Društvo poklonila ob 50letnici dr. Iv. Ev. Krek (besedilo) in Fr. Ferjančič (skladbo). 2. F. S. Vilhar: Na vrelu Bosne. Moški zbor. 3. H. Volarič: Čolnčička. Moški zbor. 4. Nagovor. 5. R. Burgarel: Nazaj v planinski raj. Samospev. 6. Oton Teich: Zaubere France, kuplet, poje g. L. Ložar. 7. Čarostrelec. Ljudska igra v štirih dejanjih. 8. Med drugim in tretjim dejanjem klavirska točka iz opere „Faust“, svira na glasovir g. pevovodja G. Gorjup. 9. Prosta zabava.

Ij Prijet tat. Dne 22. pr. m. je bilo vlomljeno v kovčeg hlapca Jakoba Sibica in mu pokradene za 37 K obleke. Mestna policija je včeraj vlomitelja v osebi delavca Franca Wolfa rodem iz Kremsa aretovala. Oddali so ga c. kr. deželnemu sodišču v preiskovalni zapor.

Ij Poizkušena goljufija. Pred par dnevi je prišla neka brezposelna natakarka v neko tukajšnjo trgovino in si je hotela izgoljufati galoše, ker se ji pa ni posrečilo. Včeraj jo je policija izsledila in je dala pod ključ. Izročili so jo c. kr. okrajnemu sodišču.

Ij Panorama Kosmorama bo od jutri naprej imela razstavljene prekrasne slike iz Bosne in Hercegovine.

Ij Slovenska opera. V petek večer se je pela zadnjič Cajkovskega „Pikovova dama“, najgloblje in najbolj tehnično dovršeno delo Slovanov. Gledališče je bilo polno. G. Orželski (Herman) je bil topot dobro pri glasu, a igra njegova nam ni povsem ugajala. G. Stolzova (Pikovova dama) je bila dobra v igri in petju. G. Skalova (Liza) si ni ohranila vedno čistega glasu, čemur se o tem deževju in ob tej jako utrudljivi vlogi ne smemo čuditi. Gg. Oufrednik, Zach in Bettetto so dobro pogodili svoje vloge. Zbor je bil dober, le več fines bi želeli, posebno pri sopranu v višini; orkester je bil deloma premočan. Pehvaliti moramo gđ. Hočevarjevo in Rindovo, ki sta želi v medigri zasluženo pohvalo. Spredstavo smo bili zadovoljni. — V nedelje popoldan: „Detektiv“, zvečer pa primiera: „Mirozov“.

Ij Konj brez gospodarja. Včeraj zjutraj je našel ob državni cesti med Vrhniko in Logatcem prevoznik Ivan Stare v občestnem vodnem požiralniku živega konja. Ker ga sam ni mogel spraviti iz požiralnika, je obvestil o tem vrhniškega konjača. Konj je najbrže zaostal laškim preku-povalcem konj, ko so šli prejšnji dan z ljubljanskega semlja.

Ij Shod „Katoliškega delavskega društva“, ki bi se imel vršiti v nedeljo zvečer, se preloži na ponedeljek zvečer. Shod se bo vršil v prostorih „Slov. kršč. soc. zveze“ ob pol 8 uri zvečer.

Ij Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem. Bončarjev hlebec Ivan Mandič, mestni delavec v Ljubljani je 24. p. m. pil celo noč v Bončarjevi gostilni in tam se mu je rodila grešna misel, da naj Bončarju hlebec vzame. Ko se je poslovil iz imenovane gostilne je vtaknil v svoj žep en hlebec kruha vrednega 1 K. Sodišče obsodi Mandiča na 1 dan zapore s trdim ležiščem.

Ij Obravnava proti madami Löwy bo v Ljubljani 29. t. m.

Ij Tatvine. Včeraj je bila hlapcu Ježefu Zobcu na Dolenjski cesti izpod hleva ukradena suknja, vredna 12 K. — Ivani Pirčevi so pa bile ukradene iz nekega gostilniškega dverišča štiri piščanci, vredni 3 K 60 h. — Danes ponoči so bile pa gostilničarki Ježefi Perkovi ukradene trije purmani, vredni 30 K. Osumljenec je znan.

Ij Ustanove za hšere ljubljanskih meščanov, ki se se letos omožile, za ubogo nevesto šentpeterske župnije, dvema najrevnejšima deklicama v Ljubljani, ubogim obrtnikom ali njihovim vdovam, revnim rednimskim očetom, vdovam ali materam, ubogim uradniškim ženskimi sirotam, otrokom brez staršev v frančiškanski župnji in za uboge posle razpisuje ljubljanski mestni magistrat. Prošnje do 30. t. m.

Ij Konjski gnoj je na prodaj s 1. januarjem 1906 v ljubljanski artiljerijski vojašnici. Ponudbe do 1. decembra na poveljnost 7. diviz. artiljerijskega polka v Ljubljani.

Ij Mlada sleparica. Marija Jančar, šivilja v Ljubljani, je razne stranke opeharila; tako med drugimi prodajalko pri Szantnerju za en par čevljev, Hedviko pl. Radics za 12 zvezkov beletristične vsebine; restavraterju Juliju Schmidu je natvezila, da je poštna uradnica in tam napravila 113 R 38 vin. dolga; na posojilu je prejela od Schmidovega natakarka 5 kron in ravno tu je na cigaretah 6 K 4 vin. dolžna ostala. Sivilji Matildi Cerne je rekla, da je nastavljena pri gledališču in ker se boji, da bi se ji njena nova gledališka obleka ne pokvarila, jo je preslila, da bi ji za en večer posodila pelerino, katere pa ni več nazaj prinesla. Obdolženka tajl, da je imela namen koga oškodovati in pravi, da ji nekdo pošilja vsak mesec po pošti denarno podperjo in s tem bi bila vso škodo poravnala. Poizvedbe so dognale, da je ta zagovor iz trte izvit. Sodišče jo je obsodilo na šest tednov ječe.

Ij Izpred okrajnega sodišča V sili. Josip Golob je imel v najemu go stilno pri Waiserju. Ker je dolgoval že dalj časa Golob steklarju Kleinu precejšno vsoto za kozarce in kljub opetovanim opominom ni hotel plačati se je vršila pri Golobu rubitev. Stem pa obtoženi ni bil zadovoljen in je baje v stiski prodal zarubljene stvari v vrednosti 70 kron. Sodišče obsodi Goloba na 2 dni zapore s postom.

Velik prijatelj divjačine. Franc Surov je bil svoje čase vojak in zna jako dobro streljati. Dne 8. p. m. se je spravil Surov v medvodski lov na globe in zajel pri tem ga je pa zasačil lovski čuvaj J. Senica in mu odvzel puško Surov je bil obsojen na 2 dni zapore s postom.

„Hanzla“ v pivu. Ker nekateri zamenjavajo osebo, ki je bila obsojena radi primešavanja „hanzla“ v pivo, pojasnimo, da to ni pestilničarka Bevc na Dunajski cesti, ampak gostilničarka v Žirovčevih hiši na Sv. Petra nasipu.

Predrzen agent Agent Hugo Grünbaum je prišel dne 24. junija t. l. na južni kolodvor z namenom, da se odpelje. Ko je hotel iti na peron ga je vratar opomnil, da ne sme nesti več ko en kovčeg v voz, dočim jih je imel žid tri. To seveda ni bilo vseh predrznemu agentu in je začel psovati vratarja Černija, ter ga konečno v prsa sunil. Se le, ko je prišel pol. nadstražnik poleg, je nastal mir. Sodišče obsodi predrznega juda na pet dni zapore. Zagovornik prijavi ničnostno pritožbo.

Vkrajene reči je kupila. Starinarica Amalija Maček v Ljubljani je kupila pred dveh meseci od Stanislava Kikeljina štiri odeje vredne 11 K 40 vin. ki jih je svoji materi ukradel. Sodišče obsodi Amalijo Maček na 10 kron globe ali 24 ur zapore in povrniti mora oškodovanki ukradene stvari.

Surovost. Gosp. kavarnar Franc Krapeš se je vozil dne 16. p. m. s kolesom v Viča proti Ljubljani. Pred tobačno tovarno so ga srečali štirje fantje in ga začeli „štenkati“. Najbolj korajžen in v zavrovosti nedo egljiv je bil strugar Alojzij Zupan, ki je stopil h Krapežu ter ga močno sunil, da je isti na tla padel in se poškoval. Da se boče ta eksemplarična surovina drugič bolj civilno obnašala, se obsodi Zupan na teden dni zapore z 2 postoma.

Ij Pevsko društvo „Ljubljana“ priredi v nedeljo, dne 12. listopada v areni „Narodnega doma“ s sodelovanjem društvene gobe svoj običajni „Martinov večer“. Obširni spored obsega poleg petja, godbe, šaljive tembole, solo-nastopov tudi dokaj drugih točk, katere bodo nudile cenjenim obiskovalcem mnogo zabave. Po končanem sporedu ples do jutra. Posebnih vabil za to prireditve društvo ne bo razposiljalo.

Naročajte se na „Slovenca“! Nabirajte novih naročnikov! Cim več bo naročnikov, tem bolj se bo „Slovenec“ izpopolnil in več bo nudil svojim čitateljem.

Razne stvari.

Najnovejše.

Velika stavka. 90.000 delavcev v srednji Nemčiji se je pridružilo generalnemu štrajku.

Smrtna obsedba. „Narodna obrana“ poroča, da je bil v Osejku na smrt na vešalih obsojen cigan Anton Bogdan, ki je umoril svojega druga Jurja Bogdana, mu vzeti petem 80 K in voz in konje v vrednosti 200 K. Obsojenec je vložil ničnostno pritožbo.

Samoumoriški pevke. V mestnem gledališču v Rochefortu se je ustrelila za kulisami, ko je odigrala veliko ulogo, pariška operna pevka Louise Lonssian. Postila je listek, na katerem stoji besede: „V polni posesti svoje umetnosti, od ljudstva proslavljena, odhajam v smrt. Zakaj življenje je brez vrednosti, če zvane srce po ljubezni hlepe.“

Sultanu gre trda za denar. Iz Carigrada se piše, da je pričel sultan varčevati. Marsikaj, kar si je dozdaj tainoni na dvoru privoščil, je vzele svoj konec. Tudi haremu bo v bodočem letu bolj skromen. Odpuščene bodo dame in tudi lepo število služkinj. V haremu je zato zdaj precej burno.

Skratlico imajo v Beljaku. Sole so zaprte.

Spalne vozove III. razreda namerava prihodnje leto uvesti pruski železniški minister Budge. Pred 2. leti je že dal petnikom III. razreda na razpolago jedilne vozove, ki so jih imeli dotlej le petniki I. in II. razreda. Železi bi bilo gotovo, da se tudi pri nas uvede kaj takega.

Prva ženitbena ponudba v ruskem listu. Iz Peterburga poročajo, da je zdaj izšla v „Peterburških Vjedomnostih“ prva ženitna ponudba; do zdaj je cenzura vse črtala. Vzbudila je veliko senzacijo.

Makedonija.

Srbska četa je uničila poslednjo bolgarsko četo v kičevskem kraju, ki je sedaj belgarskih čet popolnoma prost.

Reforma deželnega zbora na Moravskem.

Iz Brna poročajo, da je poleg poslanca Skeneta odšel na Dunaj tudi poslanec Zacek, da predloži vladi volivne reforme moravskega deželnega zbora. Deželni zbor naj bi bil v bodoče tako sestavljen: 2 virilista, 30 poslancev izmed veleposestnikov, ki se morajo voliti po proporcionalnem volivnem sistemu. 21 čeških in 22 nemških poslancev iz mestnih okrajev, ki se morajo voliti po ločenih narednih volivnih katastrih, 6 poslancev in sicer tri nemške in tri češke poslance od trgovinske in obrtne z bornice v Brnu in Olomucu pa po proporcionalnem volivnem sistemu, 39 čeških in 15 nemških poslancev deželnoobčinskih okrajev, ki se morajo voliti po ločenih narodnih volivnih katastrih, nadalje mora biti deželni glavar Ceh in prvi namestnik Nemec. Število deželnih odbornikov se poveša na osem, štirje naj bodo Cehi, dva Nemci in dva veleposestnika.

Telefonska in brzojavna poročila.

Boh. Bistrica, 11. nov. Danes pridrdrala prva lokomotiva z mnogimi dostojanstveniki. Na kolodvoru čakal občinski odbor, šolska mladina in mnogo ljudstva.

Trst, 11. nov. Jutri dopoldne sta tu dve demonstraciji za splošno in enako volivno pravico: polit. društva „Eдинosti“ in ob isti uri soc. demokratov.

Budimpešta, 11. nov. Napredna stranka je čisto razdejana. Steje samo še 6 članov.

Budimpešta, 11. nov. Odpor občin in županij, odkrita neposlušnost uradništva je spravila vladu v tako zadrego, da si ne zna več pomagati. Vlada je hotela pobirati davek po vojaštvu in pozvati novince pred komisije brez posredovanja uradov, a si je zdaj premislila. Košut pozivlja uporne uradnike, naj store take zločine, da pridejo pred porotnike, ker na vsem Ogrskem zdaj ni porotaega sodišča, ki bi jih obsodilo. Danes je bil Fejervary pri cesarju. Tudi Kristoffy je bil ondi. Med drugim je bil govor o volivnem programu.

Dunaj, 11. nov. Imenovanje dr. Forta za sekojskega šefa v železniškem ministerstvu je že izvršeno.

Dunaj, 11. nov. Vseučilišče bo v ponedeljek zopet otverjeno. Vse dane kazni bo naučni minister preklical, ker so nemški poslanci zagrozili s parlamentarno akcijo.

Dunaj, 11. novembra. Že včeraj zvečer je železniško ministrstvo izročilo tu vsem uslužbencem nove predpise. Vlaki prihajajo sem z velikimi zamudami, nekaj tovornih

vlakov je spleh izostalo. Če se bo odpor železničarjev še nadaljeval, se je bati, da se položaj še poslabša.

Dunaj, 11. novembra. Odpor železničarjev na tukajšnjem južnem kolodvoru tu danes še ni imel posebnih posledic — Vsi vlaki so došli brez zamud.

Praga, 11. novembra. Tukajšnjemu izvrševalnemu odboru železničarjev je prišlo poročilo, da na Češkem 22.000 železničarjev izvršuje pasivni odpor. Industrijska podjetja tožijo, da bodo morale vsled tega delo znatno omejiti. Situacija se je popoldne tu znatno poslabšala. Razni tovorni vlaki, ki so ponoči obtičali na progi, se prišli sem s peturno zamudo. Uradniki delajo v permancenci ves dan in so že skrajno utrujeni. Razni tiri so blokirani tako, da tudi osebnih in poštnih vlakov prihajajo le z veliko zamudo.

Dunaj, 11. novembra. (K. ur.) Neka lokalna korespondenca javlja, da je na dunajskem državnem kolodvoru premikalno osebje nove predpise izvrševalo danes na popolnoma korektni način. Tudi od Franc Ježefovega kolodvora je pet vlakov odpeljalo brez zamude. Na zahodnem kolodvoru se je osebje in tovorni promet normalno razvijal. Linška direkcija drž. železnic javlja, da je na progi Linc-Limbach prenehala pasivni odpor železničarjev in da na drugih preгах tega ravnanjstva ni bilo odpora.

Praga, 11. novembra. Zaprt je češka tehnika. Tu je sedaj mir.

Gradeo, 11. nov. Dež. zboru je bilo danes predloženo poročilo odseka o ustanovitvi poljedelske šole na Sp. Stajerskem. Inženirju Kirschlagerju se je podaljšal rok za zgradbo mostu čez Savo pri Trbovljah do 31. maja 1906. Posl. Kreff je utemeljeval svoj predlog, da se starostnemu zavarovanju priklapijo tudi obrtniki vseh kategorij. Predlog je bil odkazan odseku. Posl. Kokoschinec je poročal o razširjenju bolnice v Ptuj. Posl. Jurtela je uložil predlog za podperje vsled snega oškodovanim sadjerejcem na Spodnjem Stajerskem. Prihodnja seja v torek.

Zagreb, 11. nov. Včeraj se je tu shoda za splošno in enako volivno pravico udeležilo 4000 oseb. Po shodu je med občinstvo prišla policija in je pričela raztiravati.

Zader, 11. nov. Klub hrvaških deželnih poslancev je sklenil, da predloži danes deželnemu zboru dalmatinskemu predlog za splošno enako, tajno volivno pravico.

Zader, 11. novembra. Perić in Korlaet sta izstopila vsled reške resolucije iz kluba dalmatinskih dež. poslancev.

Budimpešta, 11. novembra. Uradno se potrjuje da je nadškof dr. Samassa imenovan za kardinala.

Monaco, 11. nov. Veliki vojvoda luksemburški umira.

Stockholm, 11. novembra. Kralj Oskar je odločil, da Švedska stopi v službeno zvezo z Norveško.

Barcelona, 11. novembra. Dijaki tukajšnjega vseučilišča so se izjavili solidarnim z madridskimi tovariši ter so sklenili, da ne obiskujejo vseučilišča. Vdrli so v trgovsko šolo in ondi vse razbili.

Berolin, 11. nov. Soc. dem. „Vorwärts“ poroča, da je strankarsko vodstvo odklonilo predlog vratislavskih soc. dem., da bi proti tremrazrednemu volivnemu sistemu se vršile počestne demonstracije.

Peterburg, 11. novembra. Splošni položaj kaže nekoliko pomirjenja. V Moskvi so zopet odprta gledališča, restavracije in prodajalnice. Na železnici so zopet pričeli z delom. Danes bo v Moskvi otverjen kongres zemstev.

Peterburg, 11. nov. V Kronstadtu je proglašen preki sod. Ena bojna ladja, ki je v rokah upornikov, je bombardirala angleško ladjo, kar zna povzročiti mednarodni prepri.

Berolin, 11. novembra. Iz Kronstadta se poroča: Mesto je podobno vojaškemu taborišču. Vedno še prihajajo nove čete. Nemirov ni več. Vsi uporniki so zaprti v vojašnicah. Čuje se, da bo vsaki 11 mož ustreljen.

Peterburg, 11. nov. Mornariški štab javlja, da v Kronstadtu ni bil ranjen noben častnik. Boj je trajal 12 ur.

Kronstadt, 11. novembra. Danes je tu mir. Bilo ni nobenega nemira. Požari so prenehali. Došlo je sem več bataljонов raznih polkov in artiljerija s strojnimi puškami. Po cestah se vrše aretacije upornih mornarjev.

Černovice, 11. novembra. Beguni iz Odesa pripovedujejo, da so videli na odeski postaji 400 grozno razmesarjenih trupel. Judje širijo sramotilne spise o carju. V enem stoji: Odkar je Togo carja po glavi udaril, so carju vsi možgani izpadli. Judje razširjajo vest, da je general ropal v Odesi.

Peterburg, 11. novembra. General Adelski je bil na poti iz Jurjeva od kmetov ubit.

Odesa, 11. novembra. Seje so zopet otvorene. Bati se je še vedno nevihi nemir proti židom.

Varšava, 11. novembra. 22 zastopnikov plemstva in meščanstva je odpotovalo v Peterburg, da zahteva ondi za Poljsko isto avtonomijo, kakršno je dobila Finska.

Varšava, 11. novembra. V vseh varšavskih gledališčih svirajo orkestri ob začetku predstav poljske narodno himno, ki jo pevajo obiskovalci stoji. Pevanje poljske narodne himne je bilo dolgo vrsto let prepovedano na Ruskem Poljskem.

Peterburg, 11. nov. Nad celo Poljsko je proglašeno vojno stanje.

Peterburg, 11. nov. Tu se pripravljajo protižidovski nemiri. Organizuje se „črna četa“, ki obsega že 20.000 ljudi. Židovski odvjetniki se dobili grozilna pisma.

Kijev, 11. nov. Policijski minister in njegov pomočnik sta odstavljena, ker sta se pri nemirih nepravilno vedla.

Saratov, 11. nov. Tovorni promet na železnici se tu zopet vrši. Mesto je mirno.

Batum, 11. novembra. Okrajni šef je umerjen.

Peterburg, 11. novembra. (Peterb. brzojavna agentura.) Sedanji načelnik zaklada, Sipo v, je imenovan finančnim ministrom; sedanji pomočnik finančnega ministra, Kuttler, ministrom za poljedelstvo; sedanji pomočnik finančnega ministra, Timirjaze v, ministrom za trgovino; dosedanji ravnatelj južnozapadnih železnic, Mešev, ministrom za promet; in pomočnik drž. kontrolerja, Filozofov, drž. kontrolorjem O imenovanju drugih ministrov krožijo nove govorice. Notranje stvari prevzame baje knez Sviatopolk Mirski, vnanje stvari Izvolski, pouk Stahovič.

Peterburg, 11. nov. Novo ministristvo je izdalo oklic na resnejši del ruskega prebivalstva. V oklicu pravi, da je reformno delo le mogoče, če nastane mir, in da naj se vsi njegovi koraki smatrajo za dosego miru. Pritožbe proti policiji povodom zadnjih nemirov bodo preiskane in krivci kaznovani. Ministrski svet obljubljuje, da bo izvršil carjev manifest, a prosi rusko prebivalstvo, naj ga podpira pri tem s tem, da mu pomaga napraviti red in mir.

Darovi.

Poslano našemu upravnistvu.

Za družbo sv. Cirila in Metod: G. Iv. Leben, kurat na Libušnjem 10 K mesto venca na grob prerano umrlega preč. g. župnika Mart. Malenška. G. Janez Oblak, župnik na Bledu, darovi Mohorjanov 10 K.

Za Ciril in Metodovo družbo je poslal: Preč. gosp. Matija Mrak, župnik v Boh. Beli kot zbirka Mohorjanov 20 K. Preč. gosp. Ivan Krst Trpin, župnik na Mošnjah (Radovljica), kot zbirka Mohorjanov 7 K.

Za pogorelce v Ratečah daroval M. M. 2 K.

Po sklepu lista.

Sprevod na čast Hrvatom prepovedan.

Deželna vlada je prepovedala sprevod, v katerem so hoteli slovenska društva spremiti došle Hrvate na njihova stanovanja. To je vendar — skrajno čudno.

Pravo ljudsko domače sredstvo, ki ga mnogo redbin rabi iz lekarne B. FRAGNERJA, c. kr. dvornega založnika v Pragi, slovi že nad 50 let kot preizkušeno domače zdravilo, olajšuje bolečine, prepreči vnetje in pospešuje celjenje, vsled česar se je razširilo že po celi monarhiji in ga imajo v zalogi vse lekarne. To je pač najboljši dokaz za njegovo izborno učinkovanje. To mazilo ne izgubi tudi če ga leta in leta hranimo nič na učinku, in bi ga vsled tega ne smelo manjkati v nobeni hiši. 431 D b 7-4

Spominjajte se „Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Borzna poročila. Ljubljanska „Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 10. novembra 1905.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	100.05	100.25
4% srebrna renta	99.45	100.15
4% avstrijska krona renta	100.05	100.25
4% zлата renta	118.50	118.70
4% ogrska krona	95.70	95.90
4% zлата	114.15	114.35
4% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.10
4% posojila mesta Spljet	100.60	101.60
4% Zader	100.00	100.00
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100.50	101.50
4% češka dež. banka k. o.	99.75	99.90
4% ž. o.	99.75	100.05
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100.70	101.70
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106.20	107.20
4% zast. pisma innerst. hr.	100.50	101.50
4% ogr. cen. dež. hr.	100.00	100.40
4% hip. banke	100.00	100.40
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99.50	100.50
4% obl. češke ind. banke	100.25	101.25
4% prior. Trst-Poreč lok.	99.50	100.00
4% prior. dol. žel.	316.90	318.90
3% juž. žel. kup. 1/2.	316.90	318.90
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100.70	101.70

Srečke.	1860	1864
Srečke od 1. 1860 1/2	190.35	192.35
„ 1864	296.75	298.75
„ tizske	161.10	163.10
„ zem. kreditne I. emisije	399.00	307.00
„ II.	299.00	306.50
„ ogr. hip. banke	264.00	271.80
„ srbske a frs. 100 —	103.00	110.50
„ turške	145.00	146.00

Basilika	srečke	24.90	26.90
Kreditne	471.00	481.00	481.00
Inomoške	79.00	84.00	84.00
Krakovske	91.00	98.00	98.00
Ljubljanske	64.00	70.00	70.00
Avstr. rud. križa	53.00	54.80	54.80
Ogr.	34.00	36.00	36.00
Rudolfove	60.00	64.00	64.00
Salcburške	72.00	78.00	78.00
Dunajske kom.	530.00	541.00	541.00

Delnice.	117.40	118.40
Južne železnice	667.00	668.00
Državne železnice	1637.00	1647.00
Avstr. ogrske bančne delnice	671.50	672.50
Avstr. kreditne banke	782.00	783.00
Ogrske	247.00	247.50
Živnostne	675.00	677.00
Premogokop v Mostu (Brux)	534.25	535.25
Alpinske montan	2617.00	2627.00
Praške žel. ind. družbe	534.00	535.00
Rima-Murányi	290.00	292.50
Trbovljske premog. družbe	578.00	582.00
Avstr. orožne tovr. družbe	155.00	159.00
Češke sladkorne družbe		

Valute.	11.36	11.40
C. kr. cekin	19.15	19.17
20 franki	23.51	23.59
20 marke	24.00	24.08
Severajns	117.675	117.825
Marke	95.65	95.85
Laški bankovci	254.00	254.75
Rublji	4.84	5.00
Dolarji		

„Goriško vinarsko društvo“

(registr. zadruga z omejenim jamstvom)

v Gorici
ima v svojih zalogah
in prodaja

pristna in naravna vina

Iz Brd, z Vipavskega in s Krasi.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje.

Uzorce pošlje na zahtevo.

Cene zmerne, postrežba točna in rečna.

Sedež društva:

Gorica, ulica Barzellini
štev. 22.

2019 8

Dajenci

se sprejmejo 2326 3—1
pri Ivan Buggenigu, sodarskemu mojstru,
cesta na Rudolfovo železnico 5, Ljubljana.

Katoliška Tiskarna

priloga raznovrstna

vizitnice
po nizki ceni

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
10. 9. zveč.	735.7	3.8	sr. svzh.	del. jasno	2.1
11. 7. zjut.	735.7	0.5	sl. jvzh.	megla	
2. pop.	734.3	3.4	brezvetr.	obl.	

Srednja včerašnja temp. 3.5°, norm. 4.9°.

Otvoritveno naznanilo.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam,
da sem otvoril

na Sv. Petra cesti 35 v Ljubljani
prodajalnico kruha,

kjer se bode prodajal 3 krat na dan
sveži kruh tudi na vago.

Ravnotam se sprejemajo
naročila na razno pecivo in se
točno oskrbje.

Priporočam se za obilne naročbe
z vsem spoštovanjem

2325 3—1 **Jean Schrey.**

P. n. občinstvu javljam najvljudneje

da sem otvorila
na Sv. Petra cesti 35 v Ljubljani
filijalko

ki bo imela vedno v zalogi sveže, najfinerše slaščice raznih vrst in čokolado kakor tudi Miklavževa božična darila ter nakit za božično drevesce v največji izbiri po najnižjih cenah. Priporočam tudi specialitete medenih potic in ob priliki raznih domačih slovesnosti po želji izvršene torte, čajno pecivo itd. V zalogi imam tudi vedno pristni malinovec in najfineršo štajersko medico od Viljema Mandla v Gradcu, prve firme v monarhiji, ter voščene sveče in zvitke.

Za obilni obisk se priporoča

T. Novotny.

Preselitev trgovine.

Dovoljujem si velečenj. p. n. občinstvu naznaniti, da se nahaja moja trgovina z

rokavicami, bandago in galanter. blagom
od 7. novembra dalje

v Židovski ulici št. 5 (poleg gostilne „Pri lipi“).

Potrulil se bom, da bom imel v zalogi vedno najboljše vojaške in najfinerše dunajske glače-rokavice, kakor tudi najnovejše zimske rokavice in kravate. Priporočam se prijazni dobrohotnosti in naklonjenosti častitega p. n. občinstva.

Velepoštovanjem **A. Kasch.**

2322 3—1

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),

se priporoča preč. duhovščini za

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje cele ornate kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfinerše, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vaze nju. — Izdeluje tudi bandero in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi zadovoljno prevzame.

239 26—21

Po svetu.

Nekaj za emancipacijo. Zanimive stvari za emancipirane gospe in gospodične se čitajo o raznih narodih, ki živijo po tujih delih sveta. Pri Zundindijancih v Ameriki je mati, ne oče, glavni član in glavar vse rodovine. Rodovi dobe svoje ime od matere. Tudi dedna pravica je uravnana v tem smislu. Ravno tako je pri rodovih Tuareg in Quargla v Sahari. Tam je ženska mezu popolnoma enakopravna in živi v velikem spoštovanju. V nekaterih tamošnjih krajih opravljajo ženske celo vsa moška dela. Ženske jahajo, hodijo na lov, meže pa krp jo doma staro obleko, varjejo otroke, jih učijo hoditi in pridno kuhajo. Tam ima vse ženska v rokah in je navadno tudi zapovednica celega rodu. Kadar gre vojska, jaha ona na čelu in daje povelja. Menda se to lepo čita za naše emancipirane gospe in gospodične, vendar upamo, da ne pojdejo menda zaradi tega kam dol v Saharo, k Indijancem v južno Ameriko?

Posebno veselje. Amerikanec Fred Racik je bival več časa v Parizu in čakal tam na priliko, da osnaži enkrat čevlje prezidenta Loubeta. Skliceval se je na to, da je tudi že Roosevelt snajžil čevlje in resnično se mu je posrečilo, da je prišel do Loubeta in mu osnažil čevlje. Potem je odšel čudovito ponosno in zunaj se je izrazil, da ima Loubet zelo lepo in majhno nogo, a za snajženje je vzel trikrat toliko voščila kot navadno. Zdaj misli postreči v tem oziru bolgarskemu knezu, potem gre v Bruselj, odtam v Berlin, Peterburg in na Dunaj, da bo na ta način vse cesarske in kraljevske čevlje evropske kolikor mogoče svetle osnažil.

Književna poročila.

Baloh, Črtice. K 1.—. — Brunet, **Telovadba** v petrazrednih in manj kot petrazrednih ljudskih šolah. Vezano K 3.—. — Moufang, **Officium divinum**. Ein katholisches Gebetbuch lateinisch und deutsch zum Gebrauch beim öffentlichen Gottesdienst und zur Privat-Andacht. K 2.—, vezano K 3.60. — Bonn, **Lustige Soldaten - Geschichten** für Jugend und Volk. vezano K 3.60. — Ichly-Vidmar, **Theologisches Repetitorium** zunächst als Vorbereitung auf Pfarrkonkurs. K 8.16. — Breitschopf, **Einfache und kurze Predigten**. K 4.32. — Louvet, **Das Fegfeuer** nach den Offenbarungen der Heiligen dargestellt. K 1.44. — Koneberg, **Himmelswärts fürs Kinderherz**. Kinderlegende für die lieben ganz Kleinen. K 1.44. — Deanert, **Christus und die Naturwissenschaft**. Gedanken und Bekenntnisse eines Naturforschers. K 4.80. — Schmitz, **Deklammatorium** ernster, religiöser und humoristischer Gedichte und Vorträge für katholische Gesellen-, Arbeiter- und andere Vereine. K 2.16. — Ratisbonne, **Antworten auf die Fragen eines Israeliten** unserer Zeit. K 96. — **Rundschreiben** unseres Heiligsten Vaters Pius X. durch göttliche Vorsehung Papst. Über den religiösen Volksunterricht. K 60. — Hergenrother-Hollweck, **Lehrbuch des katholischen Kirchenrechts**. K 16.80. — Der ert, **Vom Sterbelager des Darwinismus**. Neue Folge. K 2.40. — Domanig, **Die Fremden**. Ein Kulturbild. Vezano K 4.—. — Hoffmanns **Haushaltungsbuch** für das Jahr 1906 für den täglichen Gebrauch eingerichtet und durch Beispiele erläutert, nebst Küchen-Kalender, Wasch-Tabellen, Notiz-Kalender, Porto-Tarif und einen von Sophie Roberts verfaßten Ratgeber für den Haushalt. Vezano K 2.40. — Olfers, **Was Marilchen erlebte**. Ein neues Bilderbuch. Vezano K 2.76. — **Die Heiligen der Kirche**, I. Band. Demore, Leben der heiligen Klara von Assisi. K 2.40. — II. Band. Cepari, Leben des heiligen Aloisius Gonzaga. K 2.40. — III. Band. Wiggermann, der ehrw. Diener Gottes P. Januarius Maria Sarnelli. K 2.40. — IV. Band. Monbrun, Leben des heiligen Simon von Stock. K 1.20. — Kirchliches Handlexikon. Ein Nachschlagebuch über das Gesamtgebiet der Theologie und ihrer Hilfswissenschaften. Herausgegeben von Buchberger etc. I. Halbband K 12.—. — **Welt-Jahrbuch** 1906. K 1.20. — Keller, **240 ausgewählte Beispiele und wunderbare Begebenheiten zum Lob und Preis des heiligsten Altars-Sakramentes**. K 3.84. — Ehrler, **Kanzelorden**. VI. Band. Apologetische Predigten über die Grundwahrheiten des Christentums. Vezano K 7.20. — Lehmann's geogr. Charakterbilder: **Jerusalem zur Zeit Christi** (nastenska slika). 89x77 cm s platinenm obrobkom. K 1.92. — P. Peter Roh, **Vorträge**. Zweite Folge: Praktisches Christentum. K 1.62. — Dritte Folge: Maria Hilf. Dreitägige und neuntägige Andachten sowie Gebete zu Ehren unserer lieben Frau von der immerwährenden Hilfe. Platin K 1.96.

„Katholische Bukvarna“ v Ljubljani.

Zaščitna znamka: „Sidro“
Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za
Pain-Expeller

je splošno priznana kot izvrstno bol blažujoče mazilo; cena 80 v., K 1.40 in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemlje le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem se je gotovo prejel originalni izdelek.

Richterjeva lekarna
pri „zlatem levu“ v Pragi
Elizabethgasse šte. 5 nova.
Dnevno razpošiljanje.

581 34

Najcenejša pot za zdaj!!

„RED-STAR-LINE“
RDEČA ZVEZDA

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York,
Philadelphia.

Hitra in varna vožnja na moderno opravljenih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto postrežbo.

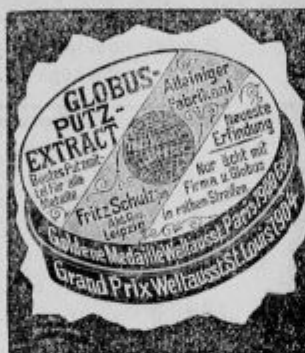
Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah št. 41, od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:

Franc Dolenc

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v terek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto zjutraj. Naši parniki — Finland, Kronland, Vaderland, Zeeland vozijo do New Yorka osem dni. Te je prito. Ujudnost, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje. **Red Star.**

Svetovna razstava St. Louis 1904. Najvišje odlik. „Grand Prix“.

Globus

čistilni izvleček čisti
bolje kot vsako drugo
- čistilo za kovine. -

VI 197

Po celem svetu
znani so naši čudovito po ceni
čevlji.

Moški štiljetni, trpežni,
s čepico par gld. 2.90
Moški čevlji na trakove, trpežni in eleg. „ „ 3.25
Damski čevlji na trakove, lični in trpežni „ „ 2.90
Damski čevlji na trakove, črni in barvani, solidni in praktični „ „ 1.80
Otroški čevlji na trakove, črni in barvani, solidni in praktični „ „ 1.—

Specialiteta: **Goodyear svetovno blago.**

Alfred Fränkel

komanditna družba.

Podružnica v Ljubljani le v Spital. ulicah 9.

Zastopnica: Josipina Herrisch.

prodaja izdelke
najpomembnejše
tvornice za čevlje
v monarhiji.

OGLAS!

NEW-YORK in LONDON

nista prizanašala niti evropski ceni ter je velika tovarna srebrnih prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgoraj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne
[gld. 6.60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic in anega komada.
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavniških žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašič za poelklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. spalnice za sladkor;
- 42 komadov skupaj samo gld. 6.60.

Vseh teh 42 predmetov je popre stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6.60. Američansko pat. srebro je znano, je skos in skozi bela kovina, ki obdrži boje srebra 24 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji, zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in najnikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

ženitovanjska in priložnostna darila
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 1923 8

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga
na Dunaji II., Rembrandtstr.
19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.
Čistilni prašek za njo 10 kr.
Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).
Izveček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.
S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.
Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.
St. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zastavnik.
S poslanim namiznim orožjem sem zelo zadovoljen. — Mihael Kovečević, ravnat. pomočnik uradov dež pri vladi v Sarajevu. — Sarajevo 22 okt 1904

Staroznana, dobro idoča, tik kolodvora stoječa

„gostilna na pošti“

se odda 1. januarja 1906 v najem ali na račun.

Natančni pogoji se izvejo pri lastniku Viktorju pl. Wurzbachu v Gradcu pri Litiji. 2278 3-3

Vence.
Trakove.
Benedikt, Ljubljana

Pri nakupovanju
 = suknenega =
 in manufakturnega
 = blaga =
 se opozarja na trdko

HUGO IHL

v Ljubljani
 Špitalske ulice šte. 4
 250 52-39
 Velika zaloga
 suknenih ostankov.

Dunaj-

sko železniške kapljice, vetrove odganjajoče
 in železniški krč utešujoče priznane uspešno ljud-
 sko zdravilno sredstvo. Steklenica 20 vin., 6
 steklenic 1 K.

Odvajalne kroglice, posrebrene, učinkujejo
 očiščujoče, ne da bi povzročile bolečin. Skat-
 lica 70 vin. — Dobita se v lekarni Mardet-
 schlaegerja, kemika pri zlatem orlu v
 Ljubljani na Jurčičevem trgu poleg želez-
 nega mo-stu.

Zaloga kozmetičnih preparatov „Ada“ (oblast-
 veno zavarov.): Ada-milo, Ada-kream, Ada-ustna
 voda, Ada-zobni prašek, Ada-voda za lase in
 Ada-pomada. 42-35

A. Kracmer zaloga
 klavirjev
 Ljubljana, Sv. Petra cesta 6

popolno zalogo
 kratkih klavirjev
 mignonov in planin

najbolj renomiranih firm
 po najnižjih cenah. Pre-
 igra i klavirji, solidno in
 stanovitno prenašeni so vedno v zalogi.

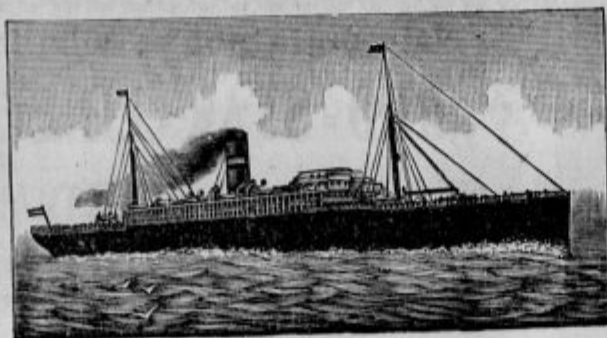
Edino zastopstvo za Kranj-
 sko firm: L. Bösendor-
 fer, c. kr. dvorni in komor-
 ni izdelovalec klavirjev na
 Dunaju; Br. Stingl, c. kr.
 dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo,
 abirajo in izvršuje se pod-
 lažanje z usnjem strokov-
 njaško in preskrbno in
 saračunavajo najcenejše.

2178 52-3

Najcenejša vožnja v Ameriko.

„Amerika“

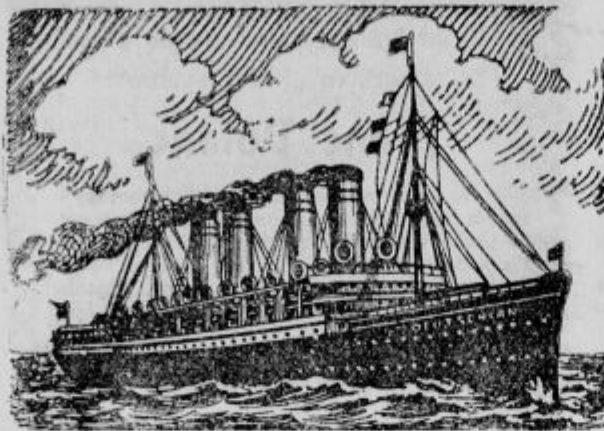
E. Kristan
 oblastveno koncesijoni-
 rana potovalna pisarna
 za
Ameriko

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41

468 43-36

(na dvorišču).

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Na željo pošilja natančni poduk brezplačno zastopnik
Hamburg-Amerika Linie

FR. SEUNIG, Ljubljana

1928 52-8 Dunajska cesta 31.

Izvrstna prilika potovanja v
AMERIKO je danes
 čez
HAMBURG

z najnovjšima parobrodoma, s katerima je
 sigurnost vožnje najpopolnejša ter zibanje
 parobroda skoraj popolnoma preprečeno. Še
 več povejo številke. Obsebnosti novih par-
 nikov, katera se imenujeta.

prvi: **Amerika** 690 črveljev dolg, 74 ši-
 rok, 53 globok,
 nosi 22.250 ton,

drugi: **Kaiserin Augusta Victoria**
 nosi 25.000 ton,
 torej vsaki še enkrat večji, kakor danes veliki
 parniki, ki obsegajo samo po 8.—12.000 ton.

Vožnja preko oceana samo 7 dni.
 Potniki odhajajo v ponedeljek, torek
 in četrtek vsakega tedna iz Ljubljane.

Stavbeno, umetno in konstruk-
 cijsko ključavničarstvo.

Hidraulične vidre in sesalke

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nasl.

LJUBLJANA, Slomškove ulice 4.

priloga se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spa-
 dajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru,
 obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelo-
 vode, železna okna, železne stole itd.

Specijaliteta: valjni zastori in solne plahte po najnovjšem sistemu s samodvigalnimi
 1509 52-14 oporami brez vijakov.

Zaloga čevljev

Julija Štor v Ljubljani
 v Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških
 čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih
 golsserskih gorskih čevljev.

Elegantna,
 skrbna izvršitev
 po vseh cenah.

771 52-31

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki

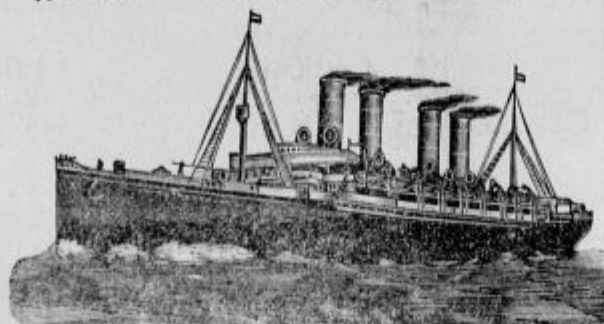
„Severonemškega Lloyd“

iz

Bremena

New-York

s cesarskimi brzoparniki
Kaiser Wilhelm II.
Kronprinz Wilhelm,
Kaiser Wilhelm d.
Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori nave-
 denega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
 leznice dobite v Ljubljani edino-le pri 1663 52-13

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se ti-
 kajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštena rečna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexico, California, Ari-
 ona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
 izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor:
 Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

K sezení!

K sezení!

Fran Ševčik

v Ljubljani, Židovske ulice št. 7
 priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih
 tročevnih in drugih

pušk

kakor tudi **samokresov**
 ter sploh vseh lovskih potrebščin pri naj-
 nižjih cenah.

Popravila se izvršujejo točno in najce-
 nejše. 1600 20-14

Ceniki na zahtevo zastoj.

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-
 NIM BLAGOM TER POTREB-
 ŠČINAMI ZA KROJA-
 ČE IN ŠIVILJE.
FRANŠEVIČ
 LJUBLJANA
 na ogli Židovskih ulic in Dvorskega
 trga. 1941 52

Pivovarna J. PERLES
 LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priloga
izvrstno marčno pivo
 v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svečarska trdka. - Ustan. pred 100 leti

Fr. Šupevc

priloga velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu
 zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije,
 voščene zvitke, izborni med-pitanec

koji se dobiva v steklenicah, škatljah in škafih v pojubni veli-
 kosti ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi vosek
 in suho satojve, po kolikor mogoče visoki cen.

Za obila naročila se topla priloga in zagotavlja točno in
 pošteno postreči.

1657 52-13 LJUBLJANA,
 Prešernove (Slonove) ulice 7. Perlesova hiša.

Važno! Za Važno!
 gospodinje, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
 nine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni
 prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke
 za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
 predmete, fotografske aparate in po-
 trebščine, kirurška obezila vsake vrste,
 sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za
 tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma
 in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih
 1658 vod iz soli za kopel. 52-13

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo:
 grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož,
 krmin, apno i. t. d. — Vnanja naročila se
 izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanč

Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Valentin Golob

(pr. Andr. Druškovič)

Ljubljana, Mestni trg št. 10.

trgovina z železnino

priloga:

železo, ploščevino, nosilke in
 šine, cement, storje, strešni
 papir, vozne plahte, gumnote
 cevi, medeninate in lesene pipe, okove za stavbe,
 štedilnike, peči, orodja za mizarje, tesarje in polje-
 delstvo, poljedelske stroje, ku-
 binjske oprave, kositarjeve
 posode domačega trpežnega
 izdelka.

Velika (zaloga) izbira
 pristno pozlačenih na-
 grobnih križev.

Postrežba točna!
 Cene zmerni!

Založnik zveze avstrijskih
 e. kr. državnih uradnikov.

Največja izbira
 najaoljših in najcenejših
 dvokoles in šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Glasbeni avtomati.

Pisalni stroji.

Večletno Jamstvo.

Lastna delavnica
 za poprave.

60 52-44

Ivan Jaxin sin

trgovina s šivalnimi stroji in vozni-
 kolesi v Ljubljani, Dunajska cesta 17.

Josip Hočevar

krojač v Celju, Kolodvorske ulice št. 5
se priporoča "prečast. duhovščini in
drugemu slav. občinstvu v izdelovanje

vsakovrstne obleke

iz trpežnega in solidnega blaga, po
najnovejšem kroju po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

izgotovljene obleke, zimske in
športne suknje, haveloke in

palerine, 1948 10-8

za gospode in dečke v največji izbiri
po najnižjih cenah.

Mlin se prodaja iz proste roke

na Dolenjskem

blizu železn. postaje. Pri mlinu je
vodni padec (10 m). Pripravno za
napravo kake tovarne. 2078 22-11

Več v upravištvu „Slovenca“.

Prva hrvatska tvornica
žaluzij, rolet, lesenih in
železnih zavojnih rolet
za izlozbe in portale

G. Skrbić

ZAGREB, Ilica 40

priporoča

svoje priznane
solidne, točne
in cene proiz-
vode.

Ceniki zastoj in franko.

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

912 44 F. HITI

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

603 104-68

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14

se priporoča preč. duhovščini duhovniške obleke
v izdelovanje vsakovrstne
iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko izgotovljene obleke.
svojo zalogo posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih
cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

2 55

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike
plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske K 7,024.718.89.

Stanje hran. K 7,651.915.41. Denarni K 32,039.761.84. Stanje rez. K 120.878.15.

Varnost hranilnih vlog je tudi zjamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Zimske

2176 (4)

klobuke, čepice, lovske in
modne telovnike, srajce, no-
gavice, jopce, hlače, doko-
lenke, rokavice, gamaše, raz-
lične grelce, tirolske dežne
plašče, čevlje, dežnike itd.

priznane samo trpežno blago
se najceneje kupuje v

Prvi modni trgovini za gospode

Engelbert Skušek

Ljubljana, Pred škofijo 19.

Ali že veste?

Naroci se lahko tudi sama
sobota izdaja „Slovenca“
Stane le 7 K na leto

Ceno Čaško posteljno
perje

5 kg novega
skubjenega
K 9.00, bolj-
šega K 12.—;
belega, jake
mekkega,
skubjenega K 18.—, kron 24.—
suetnobelega, mekega, skub-
jenega K 30.—, kron 36.—. Po-
šilja se franko, proti povzetju.
Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povrnitvi poštnih stroškov.
Benedikt Sacherl, Leber 159
p. Pizen na Češkem.
1793 D 6-6

Najelegantnejše izvršene

obleke

za gospode in dame.

Konfekcija,
solidne cene,
kulantna postrežba

le pri

JOS. ROJINA

Ljubljana.

2179 20-5

Gospodične

katere se želé izobraziti

v šivanju in krojnem risanju

1828 52-18 sprejema

Franja Jesih, Ljubljana, Stari trg 28.

Dobi se tudi

kroj po životni meri.

V najem se daje za več let

2248 3-2

pritlična HIŠA

v prav dobrem stanu sredi Depalvasi št. 23.
Dobé se tudi 2 ali 3 njive zraven ali pa
samo hiša, ki je prav pripravna za gospodo,
katere gre rada na kmete na počitnice.

Natančni pogoji se izvedó pri županu
v Depalvasi, pošta Trzin, ali pa pri gospej
Nezi Paximadi v Sežani pri Trstu.

Izvoz sljiv.

Za 3 krone pošljem 5 kg. najfinejših bo-
sanskih suhih sljiv (češpelj).

Pri naročbi 100 kg. zaračunam 70/75 22,
80/85 20, 85/100 18, 110/120 16 gld.

Lequar (Pekinci) v sodih à 15 gld.

Išče se zastopnikov.

2224 10-4 Lj. Vuković, Brod n./S.

Novoustanovljeno

2296 2-2

Glasbeno društvo „SOKOL“

v Buzetu v Istri

išče sposobnega

učitelja glasbe.

Prednost imajo oni, ki so bili pri vojaški
godbi in so tudi sposobni za pouk petja.
Plača po dogovoru. Nastop takoj. Ponudbe
naj se pošiljajo na društvo.

Zahtevajte pri nakupu

1320 39-19

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno,
perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da
bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in var-
stveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva

se povsod!

Delavnica za vsa cerkvena dela

se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih kipov, altarjev, križevih potov, božjih grobov, božičnih jaslic, posrebrjenih svečnikov i. t. d. Velika zaloga dovršenih kipov, križev in slik.

294 24-21

Zahtevane fotografije in načrti s povratno pošto. Stotine spričeval in pohvalnih pisem na razpolago. Delavnico z cenj. naročilom podpirati prosi vdani

Konrad Skaza, St. Ulrich-Gröden (Tirol).

Cunard Line.

Najprimernejša, najcenejša in dobra vožnja iz

Ljubljane v Ameriko

je in ostane preko Trsta z brzoparniki prve angleške parobrodne družbe „Cunard Line“ to je gotovo in se ne da vtajiti. Veliki moderno opremljeni snažni parniki te družbe odhajajo iz Trsta vsake 14 dni. Pouk in vozne liste daje oblastveno potrjeni zastopnik Andrej Odlasek, dosluženi uradnik državnih železnic in hišni posestnik v Ljubljani, Slomškove ulice 25 blizu cerkve Srca Jezusovega. Kder želi več pojasnila, naj tu pisмено povpraša ali pa pride osebno v pisarno. Po kolodvorih in cestah nikdo ne čaka in tudi na druge silne načine nihče ne vabi. 1969 8

Grand hôtel „UNION“

Ljubljana.

Plzensko Monakovsko originalno pivo.

Depot: 2260 7

Anton Kamposch.

Le 5 kron

Ura bodočnosti s sidro

je moja prava švicarska antimagnetiška

patent remont. ura s sidro „Sistem Roskopf“

z masivnim v kamnih se vrtečim, solidnim kolesjem s pristnim email-kazališčem, masivnim, pristnim z varstveno plombo za-varovanim nikelnastim okovom in šarnir-pokrovom nad kolesjem, ovalnim priponom, 36 ur idoča, z okrašenimi in pozlačenimi, natančno uravnana, s 3 letnim pisanim jamstvom, komad

kron 5— kron

3 kom. K 14— 6 kom. K 27—.

Ista ura s sekundnim kazalcem komad K 6—, 3 kom. K 17—, 6 kom. K 33—.

Ista ura s črnim jeklenim okovom kom. K 6:50, 3 kom. K 18—, 6 kom. K 34—.

Ista ura z dvojnimi okovom, v pristno nikeln. okovu, brez sekund. kazalca K 8—, 3 kom. K 22—, 6 kom. K 40—.

Ista ura z dvojnimi okovom, v črnem jekl. okovu kom. K 8:50, 3 kom. K 23—, 6 kom. K 42—.

Ista ura z dvojnimi okovom, v prist. nikeln. okovu, s sekund. kazalcem, kom. K 9—, 3 kom. K 24—, 6 kom. K 45—.

Ista ura v pristno srebrnem okovu, odprta brez sek. kaz., kom. K 10—, 3 kom. K 28—, 6 kom. K 52—.

Ista ura v posebno močnem srebrnem okovu, odprta s sek. kaz., kom. K 12:50, 3 kom. K 35—, 6 kom. K 68—.

Ista ura dvojno pokrita, v srebrnem okovu, s tremi plašči, s sek. kaz. komad K 16—, 3 kom. K 46—, 6 kom. K 90—.

Ista ura dvojno pokrita, v izredno težkem, bogato graviranim srebr. okovu s sek. kaz. komad K 18—, 3 kom. K 50—, 6 kom. K 96—.

Prosim nikar zamenjati teh ur s cenimi Roskopf urami, ki jih ponujajo trgovci z vsemi mogočnimi reklamami.

Moja ura bodočnosti s sidro je določena, da služi p. n. občinstvu kot res soliden, dober in zanesljiv časomer, in odgovarja popolno vsem zahtevam, ki jih stavijo na solidno, dobro uro. Vsako leto razpošiljem nad 50.000 komadov ur v največjo zadovoljnost svojih p. n. odjemalcev. To v Avstriji gotovo edino število je najboljši dokaz za solidnost moje trdke. Vsako tudi najmanjše naročilo se reši najtočnejše. 2202 10-3

Zamena v nepoškodovanem stanju dovoljena ali se vrne denar brez odbitka.

Razpošilja

proti povzetju

Prva trgovina ur Hans Konrad

v Mostu (Brux) 1157 Češko

c. kr. sodno zapričeni čilec. — Odlikovan s c. kr. avstr. državnim orlom, zlatimi in srebrnimi razstavnimi sve-tinjami in nad 100.000 priznanicami iz vseh delov sveta.

Bogato ilustrov. ceniki z nad 1000 slikami se pošljejo na zahtevo vsakomur zastoj in franko.

Stanje vlog 31. avg. 1905
čez 11 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,
sedaj: Kongresni trg
št. 2, I. nadstr.

Denarni promet 31. avg.
1. 1905 čez 37 milj. kron.

Lastna glavica K 214.843.38.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure po-poldan ter jih obrestuje po 4 1/2 % brez kaknega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. avg. 1905: K 11.531.564.77. Denarni promet do 31. avg. 1905: 37.419.749.55.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštahranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1905.

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

1906 40-17

Josip Jarc,

veleposesnik v Medvodah.

Dr. Andrej Karlin,

stolni kanonik v Ljubljani,

Francišek Leskovic,

hišni pos. in blag. Lj. pos.

Karol Kauschegg,

veleposesnik v Ljubljani,

Ivan Pollak ml.,

tovarnar.

Odborniki:

posesnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano.

Anton Belec,

župnik pri D. M. v Polju. svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.

Karol Pollak,

tovarn. in pos. v Ljubljani.

Greg. Šlibar,

župnik na Rudniku.

Najcenejše in največja
domača
eksporna trdka.

Razpošiljanje
švicarskih ur na vse
kraje sveta.

2237 (26-5)

Urar in trgovec

H. SUTTNER v Kranju

St. 502. Nikelnasta anker remont.
„Roskopf“ trpežno kolesje gld.
2.45 enaka iz pravega srebra
gld. 3.95, ista z dvojnimi, 3 sre-
brnim pokrovom gld. 6.50.

priporoča svojo izborni zalogo najfinejših,
natančnih švicarskih ur, kakor najbolj
slovesnih znamk: Šafhausen, Omega, Ros-
kopf, Urania itd.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakraski,
veržice, uhani, prstani, obeski i. t. d.
najfinejšega izdelka po najnižih cenah.

Dokaz, da je moje blago zares fino in
ceno je to, da ga razpošiljam po vsem
svetu in imam tudi odjemalce urarje in
zlatarje glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik,
kateri se pošlje zastoj in poštne prosto.

Moške ure 2/3 naravne velikosti!

ooo

St. 505. Prava srebrna cilinder
remont. trpežno kolesje in z
močnimi pokrovi gld. 4.85, ista
z dobrim anker-kolesjem
gld. 5.95.

Pozor! Čitaj! Bolnemu zdravje!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najprijetnejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

(5 ducatov) 18 K. — Manj kot 12 steklenič se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti sušici, zastaremu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodežu, kataru in odstranjuje goste slane ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsni in pljučnih bolečinah (sušici). Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni stekleniči 3 K 40 v; 3 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenič 8 K 20 v.

Manj kot dve steklenici se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišic, lekarnar v Pakracu 108, Slavonija.

Stanje hranilnih vlog:
nad 20 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
nad 700.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska v Prešernovih ulicah šte. 3,

v lastni hiši, (poprej na Mestnem trgu zraven rotovža),

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure do-poldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4 % ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posojuje se na zemljišča po 4 3/4 % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5 % izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 60 % izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

1078 8-7

6 mesecev na polzkušnji
3 mesece krediti Popolno zastoj!
in enake širokoustne reklame moja svetovnoznana
tvrška ne potrebuje pri pohvali svojih ur. Raz-
pošiljam že leta 2148 20-4
v popolno zadovoljnost
svojim zasebnim odjemalcem svojo pristno ame-
rikansko, antimagnetičko, sistem

Roskopf-patent-rem. uro
Samo
fl. 2-
z veržico
in fute-
ralom.
s sidrom št. 99
s plombo

v črnom imit. jeklen. ali ni-
kelastem okrovu, pat. emil.
kazalnice, 36 ur idejo, natanč-
no repasirano s triletnim pri-
mernim jamstvom. v fute-
ralu iz jeklene, z nikeln. veržico
in privetkom za ceno gl. 2-
3 komadov gl. 5-75, 6 kom.
gl. 11-25. Ista ura z dvojnim
okrovom gl. 3-40. Cene si-
stem „Roskopf“-ure, bres
plombe, kakor koli prodajajo
mail urarji in trgovci, ko-
mad gl. 1-30-
Denar nazaj! ali
zamena dovoljena
tudi po 6 mesecih v
Pošilja proti povzetju ali
če se denar pošlje naprej.

Prva tovarna ur **Hanns Konrad**
v Mostu (Brux) št. 844, (Češko.)
c. kr. sod. zapriseženi cenilec.
Odlikovan s c. kr. avstr. drž. orlom, zlatimi in sre-
brnimi razstavn. svetinjami in 100.000 priznanimi
pismi iz vseh delov sveta.
Nagato ilustr. ceniki z nad 1000 slikami se na sa-
btevo pošljejo gratis in franko.

Odda se dobro vpeljana
trgovina
mlinskih izdelkov
v Ljubljani 2281 3-3
na živahnem prostoru. — Kje pove iz pri-
jaznosti upravnistvo tega lista.

Zahtevajte zastoj
in franko moj veliki, bogato ilustriran
glavni cenik z nad 100 slikami vseh
vrst nikelnastih, srebrnih in zlatih ur
z znamko Roskopf, Hanns, Omega,
Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vseh
vrst solidnih zlatih in srebrnih po
izvirnih tovarniških cenah.
Nikel. remont. ura K 3-
sist. Roskopf patent ura 4-
črna jekl. rem. ura 4-
žvlc. izvir. Roskopf pat. ura 5-
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje 7-50
srebr. „Gloria“ 7-60
srebr. „dvojni plašč“ 11-50
oklep. veržica z rincečo 2-50
na pero in karab. 15 gr. težka 9-50
ruska Tula nikel. rem. ura s sidro z „Luna“ kolesjem 9-50
ura s kukovico K 8-50, budilka K 7-90, kuhinjska ura K 3-
švarcvaldska ura K 2-
Za vsako uro šteto pismeno jamstvo!
Nikak risko! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!
Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu
1077 (Brux) št. 843, Češko. 100-43

Učenca
ki ima veselje do trgovine išče večja trgovina
na Dolenjskem. Ponudbe pod „št. 100“ na
upravnistvo „Slovenca“. 2279 5-5

Več hiš in eno vilo
ima pod zelo ugodnimi pogoji naprodaj
slov. delavsko stavbinsko društvo
v mestu in zunaj mesta z obsežnimi
vrtovi. 2259 3-3
Več se izve pri načelniku t. č. Ludv. Kotniku,
opoldne od 12-1. ure na Opekarski cesti 36, zvečer
od pol 6-9. ure v prodajalni, Sv. Martina cesta 14.
Pisnimim vprašanjem naj se doda znamka za 10 v.

„Ottoman“ — papir za svalčice
in svalčične cevke se sam hvali in torej ne po-
trebuje reklame!
2265 52-2 II

Vajenca
ki ima veselje do kamnoseške obrti,
2306 1-1 sprejme takoj
Jakob Veterac
kamnosek v Spodnji Šiški pri Ljubljani.
2305 1-1

Prodajalna s skladiščem
se odda
za februar na Starem trgu št. 13.
Vpraša se istotam v II. nadstropju.

Prodajalna
z mešanim blagom tik farne cerkve v
ljubljski okolici se takoj pod ugodnimi
pogoji odda.
Več pové „Gospodarska Zveza“ v
Ljubljani. 2320 4-1

„Penzijon“.
Na otoku Veliki Lošinj (Lussin-
Grande) se radi možitve **proda** ali
dá **v najem**; za 1600 gld. nosi
čistih 6000 gld. — Tako tudi **ko-
pališča** od 10.000 — 150.000 gld,
hoteli, vile, posestva po celi
Avstro-Ogrski so prijavljena.
Dalje posredovanje **z denarjem**,
vsakovrstne **kopališke oprave**,
kopališki načrti, prospekti
glede **novih stavb in renove-
racij**, vse to oskrbuje 2302 3-1
„Balneologisches Central Verkehrs-Bureau“
Budapest II., Kapás-utca 12.

Orehe, fižol, želod
in bukovec
sploh vse **deželne pridelke** kupi
2166 10-10 **Anton Kolenc** v Celju.

Panorama Kosmorama
Dvorni trg št. 3, pod „Narodno kavarno“.
Od nedelje 12. novembra do vštete
sobote 18. novembra 1905:
Bosna in Hercegovina.
2300

Jadranska banka v Trstu
Bančni prostori v ulici Nicolò Machiavelli št. 26.
Pričela je svoje poslovanje ter opravlja vse bančne in menične posle: eskomptuje
menice, daje predudjme na vrednostne papirje, kakor tudi na blago, ležeče v javnih
skladiščih.
Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste devize, inozemski zlati in sre-
brni denar ter bankovce, vnovčuje kupone in izžrebane vrednostne papirje pod
najugodnejšimi pogoji. Izdaja nakaznice na vsa glavna tržišča monarhije in ino-
zemstva, dovoljuje kredit proti dokumentom ukrcanja.
Sprejema denar na vložne knjižice, kakor tudi na tekoči in žiro račun.
Preskrbuje vsa borzna naročila najhitreje in najvestneje pod kulantnimi pogoji.
Posreduje in konvertira hipoteke pri prvih hipoteknih zavodih pod najugodnejšimi
pogoji. 2308 1

Šolska zgradba na Dolih pri Litiji.
Zaradi oddaje zgradbe nove šole v Dolih pri Litiji se bode **dné 3. decembra 1905 ob**
3. uri popoldne vršila
obravnavo v šoli v Dolih
Stavbinska dela so proračunjena:
1. Zidarska in težaška dela K 18.200-
2. Kamnoseška dela 1.678-02
3. Tesarska dela in pokrivanje strehe 5.628-13
4. Mizararska dela 1.728-
5. Kjučavničarska dela 1.578-01
6. Kleparska dela 704-59
7. Pleskarska dela 436-56
8. Slikarska dela 136-81
9. Steklarska dela 371-20
10. Pečarska dela 878-
Skupaj K 31.339-32
Krajni šolski svet si izrecno pridržuje pravico oddati vsa dela enemu podjetniku, ali pa posamezno.
Podjetniki naj pridejo omenjeni čas na lice mesta k obravnavi. Vadija je položiti 10%.
Načrt in proračun s stavbenimi pogoji vred, je na ogled pri podpisnem krajnem šolskem svetu,
od 11. t. m. naprej v šoli.
Krajni šolski svet na Dolih,
dné 5. novembra 1905.
2288 3-1 **Slavko Povše, predsednik.**

Usojam se gospodom zdravnikom in častitemu občinstvu vlijudno
naznaniti, da sem se **preselil** s svojo
trgovino za kirurg. instrumente, bandage itd.
s sv. Petra nasipa št. 7
na sv. Petra nasip št. 21.
Velespoštovanjem
2321 2-1 **K. Piotrowski, Ljubljana.**

„Andropogon“ (Iznajditelj P. Herr-
mann, Zg. Poljskava.)
je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, ka-
tero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena
in zjamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in
781 31 **odstrani prahaje.**
Značilno je, da se pri pravi rabi že čez 4 do 5 tednov opazi
močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osi-
velih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja.
Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.
Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gosp. Vaso Petričič-u.
V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkoczy, Anton Kane in Ernst Sark v Ljubljani,
M. Rant v Kranju, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

INDRA TEA
Najboljši čaj na svetu. 1927 30-16 **Indra Tea Import Company, Trst.**

Dobi se povsod.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“
2291 5 **Podružnica v CELOVCU.**
Kupuje in prodaja
vse vrste rent. zastavnih pisem, prioritet, ko-
munalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev
in deviz.
Promese izdaja k vsakemu zrebanju.
Akcijski kapital K 2.000.000.—. Rezervni zaklad K 200.000.—.
Zamenjava in eskomptuje
izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje
zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in inkasso menic. 211
Borzna naročila. 211
Podružnica v SPLJETU.
Denarne vloge sprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od
dne vloge do dne vzdiga.
Promet s čekli in nakaznicami.

Ustanovljeno 1. 1842.

Slikarja napisov
Stavb. in pohištvena pleskarja.
Velika zbirka dr. Schönfeldovih
barv v tubah za akadem. slikarje.
Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptoir:
Miklošičeva cesta št. 6

Telefon 154.

Delavnica:

Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno 1. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolinje itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

1966 52-51

Dobro blago in nizke cene!

Anton Schuster, Ljubljana
Špitalske ulice št. 7

priporoča **novosti** v
konfekciji za dame in deklice, bluže,
deških oblek, modnega blaga za
dame in gospode, tirolski loden,
parhent, šerpe, žepni robci, garni-
ture, flanelaste odeje, najboljše belo
blago in vsakovrstne preproge.

Vzorci na zahtevanje poštine prosti!

Ustanovljena ima v zbirki najraznovrstnejše trpežno, krasno
**blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd**

uploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji — Prevzemati
tudi vzemanje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vse drugo obleko.

Preduzame gospode prosim, da se blagovolje pri naročitih
oskrati na domačo tvrdo ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dra-
žtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižje
ceno, zatrjuje, da bo hvaležna tudi za najmanjše naročilo

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 2189 26-2

Ana Hofbauer,
Imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posoda
v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

**Prava
radost**

za vsako gospodinjso so izborne testenine Žnideršič & Valenčič-a, ako pozna
različne načine izdelovanja za juho, prikuho in močnato jed.

Založnik c. kr. drž. uradnikov.

Ljubljana **J. KEBER** Ljubljana
Stari trg št. 9 Stari trg št. 9

priporoča svojo tovarniško zalogo 583 52-49

suknenega, platnenega in perilnega blaga
po izredno nizkih stalnih cenah.

♦♦ Potrebščine za krojače in šivilje. ♦♦

Franc Stupica

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1
zraven Figovca,

trgovina z železnino, poljedelskimi stroji in špecerijskim blagom
priporoča: 471 36

Portland- in Roman-cement, železniške šine in traverze za oboke,

štorjo za strope, strešni klej, izolirne plošče, razne štedilnike in peči,
kovanje za okna in vrata, kovanje za okna „Patent Avstrija“, železno,
pocinjeno in cinkasto pločevino, mrežo za sejanje peska, mrežo
in bodečo žico za ograjo, ter vse druge stavbene potrebščine, vodne
žage, samokolnice, nagrobne križe, tehtnice in uteže.

orodje za mizarje, tesarje, kolarje, kovače in ključavničarje.

Navadne in stranske (Flügel) pumpe za vodo, pumpe za gnoj-
nico, železne, pocinjene in svinčene cevi za napeljavno vodo.

Ročke za mleko, stroje za posnemanje mleka, oprave za
mlekarno, lične kletke, razno kuhinjsko opravo.

Velika zaloga slamoreznic, mlatilnic, gepeljnov, čistilnic, tri-
jerjev, preš za grozdje in sadje, strojev za košnjo, plugov in bran.

Preproge za vozove, svetilke za kočje. Semena za poljedelce,
poljski mavec, svetovnoznani redilni prašek za živino, korenine in
fibris za izdelovanje ščetil in čopičev.

Vedno sveže špecerijsko blago in razne rudninske vode!

Podružnica v Kolodvorskih ulicah nasproti „Tišlerju“.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kap-
ljice sv. Marka se uporabljajo za
notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo
vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želočnih boleznih, ubla-
žujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešu-
jejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste
ter vse od glist izhajajoče bolezni. Deluje izborno proti hripavosti in prehlajenju.
Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo
vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti
bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski
in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo
točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja.

— Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4.— K. 4 ducate (48 steklenic) 14.60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8.— K. 5 ducate (60 steklenic) 17.— K.
3 ducate (36 steklenic) 11.— K.

Imam na tisoče priznanih pisem, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo
imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma
ozdravili. Ivan Barentinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik;
Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Ustanovljena 1. 1360.

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka. 1310 20-19

Zdravje je največje bogastvo!

Jesenske in zimske novosti

za gospe in gospode, se priporoča manufakturna trgovina

ČEŠNIK & MILAVEC Ljubljana, Lingerjeve ulice.

Cene strogo solidne!

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulturna zvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
L. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 18 150-121